

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับโครงสร้างระบบการส่งกำลังบำรุงของกองทัพไทย ศึกษาเฉพาะกรณี กองทัพอากาศที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และข้อจำกัดต่างๆ ในการส่งกำลังบำรุงระดับกองทัพอากาศ ขจัดความซ้ำซ้อน และความขัดแย้งในการทำงาน ระหว่างหน่วยต่างๆ ในระบบการส่งกำลังบำรุง หาแนวคิดในการจัดการส่งกำลังบำรุงให้เกิดประสิทธิภาพในระดับกองทัพอากาศ ทั้งในยามปกติและยามสงคราม เพื่อพิจารณาการจัดหน่วย แบ่งมอบภารกิจความรับผิดชอบ และพื้นที่ที่เหมาะสม ให้แก่หน่วยทางการส่งกำลังบำรุง และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการส่งกำลังบำรุงของกองทัพในระดับกองทัพอากาศ ในบทนี้ เป็นการศึกษาทบทวนวรรณกรรม ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวน แนวคิดการส่งกำลังบำรุงของกองทัพ รวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้องที่หน่วยต้องยึดถือปฏิบัติ และการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการสร้างระบบการส่งกำลังบำรุง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับกองทัพอากาศที่ 1
2. ความรู้เกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุงของกองทัพ
3. แนวทางการส่งกำลังบำรุงในระดับกองทัพอากาศที่ผ่านมา
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้เกี่ยวกับกองทัพอากาศที่ 1

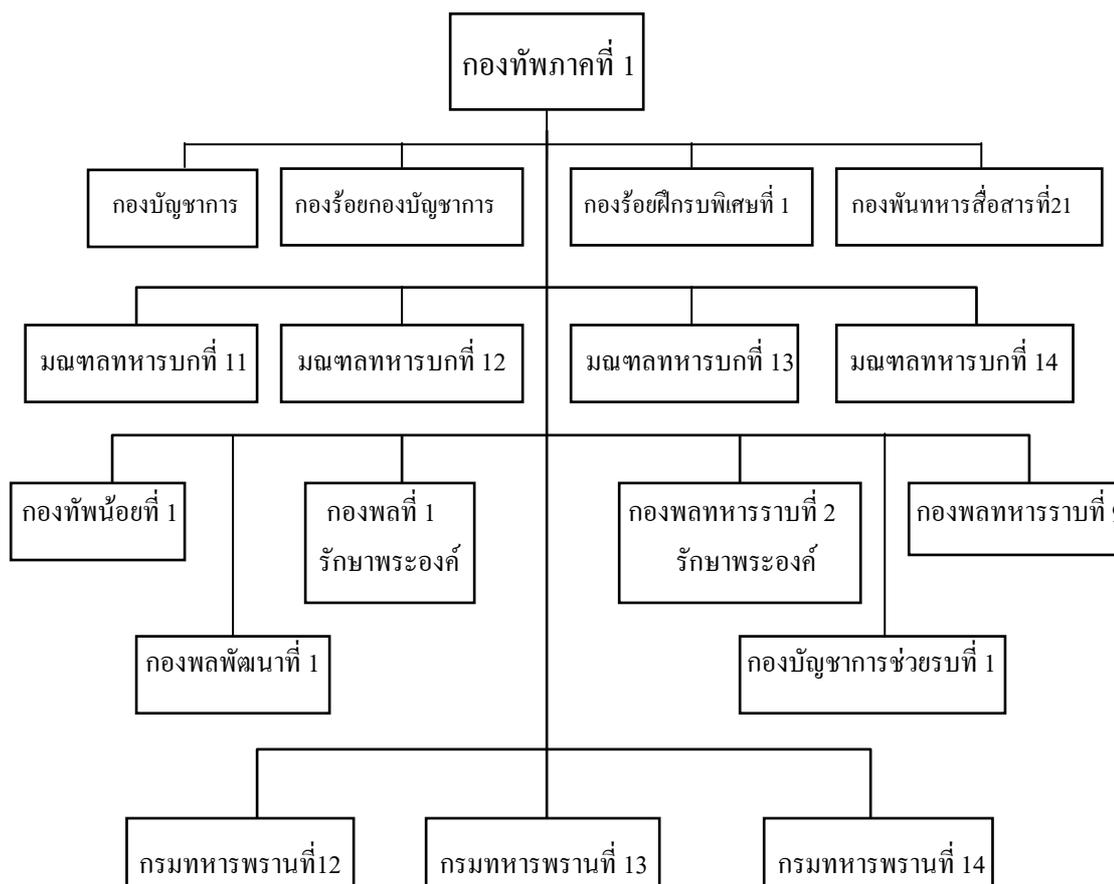
โดยที่การศึกษาวิจัย ในเรื่อง การปรับโครงสร้างระบบการส่งกำลังบำรุงของกองทัพไทย ศึกษาเฉพาะกรณี กองทัพอากาศที่ 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้รวบรวม เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกองทัพอากาศที่ 1 ในด้านภารกิจ การจัด และการดำเนินงานด้านการส่งกำลังบำรุง เพื่อทำความเข้าใจเป็นเบื้องต้นดังนี้

1.1 การจัดองค์กร

กองทัพอากาศที่ 1 เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพไทย มีฐานะเป็นหน่วยส่วนกำลังรบ หน่วยส่วนภูมิภาค และหน่วยส่วนช่วยการพัฒนาประเทศ มีที่ตั้งกองบัญชาการอยู่ในบริเวณสวนมิสกวัน ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร หน้าที่หลักในยามปกติ คือ การปกครองบังคับบัญชาหน่วยส่วนภูมิภาค และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีพื้นที่รับผิดชอบในเขต

26 จังหวัดภาคกลาง รวมถึงกรุงเทพมหานคร โดยมีการจัดกลุ่มหน่วยขึ้นตรง ตามภาพที่ 2.1 (กองบัญชาการ กองทัพภาคที่ 1 , 2547)

ภาพที่ 2.1 ผังการจัด กองทัพภาคที่ 1

1.1.1 หน่วยส่วนกำลังรบ มีจำนวน 5 หน่วยคือ กองพันน้อยที่ 1 เป็นหน่วยควบคุมอำนาจการยุทธ์ ในการปฏิบัติการกิจการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามภายนอก หน่วยส่วนกำลังรบที่เป็นกองพลดำเนินกลยุทธ์ มีจำนวน 3 กองพลทหารราบ คือ กองพลที่ 1 รักษาพระองค์ มีที่ตั้งหน่วยอยู่ในกรุงเทพมหานคร กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้งหน่วยอยู่ที่จังหวัดปราจีนบุรี กองพลทหารราบที่ 9 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดกาญจนบุรี หน่วยส่วนกำลังรบในลำดับต่อไป คือ กองบัญชาการช่วยรบที่ 1 รับผิดชอบการส่งกำลังบำรุงให้แก่หน่วยในกองทัพภาคที่ 1 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี

1.1.2 หน่วยส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย มณฑลทหารบก จำนวน 4 มณฑลทหารบก มีภารกิจ และความรับผิดชอบ ตามเขตการปกครองท้องที่ของจังหวัดต่างๆ โดยมณฑลทหารบกที่ 11 มีที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มณฑลทหารบกที่ 12 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดปราจีนบุรี รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก และฉะเชิงเทรา มณฑลทหารบกที่ 13 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดลพบุรี รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง มณฑลทหารบกที่ 14 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด สำหรับการปฏิบัติภารกิจและบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของหน่วยส่วนภูมิภาคเหล่านี้ ได้แก่ การสนับสนุนหน่วยทหารที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ ในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำประวัติ และการดำเนินการเกี่ยวกับ บำเหน็จบำนาญของข้าราชการทหาร การศาลทหาร การสัสดี การระดมสรรพกำลัง การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ การควบคุมดูแลสังหาริมทรัพย์ของกองทัพบกในพื้นที่ รวมทั้งการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ และการปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลังในยามสงคราม

1.1.3 หน่วยส่วนช่วยการพัฒนาประเทศ มีกองพลพัฒนาที่ 1 เป็นหน่วยปฏิบัติงานด้านการพัฒนา และช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพภาคที่ 1 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดราชบุรี

1.1.4 หน่วยส่วนฐาน ประกอบด้วย กองพันทหารสื่อสารที่ 21 กองร้อยกองบัญชาการ และกองร้อยฝึกการรบพิเศษที่ 1 ค่ายฝึกการรบพิเศษแก่กระเจาน รวมทั้งยังมีกำลังประจำถิ่นอีก 3 หน่วยคือ กรมทหารพรานที่ 12 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดปราจีนบุรี กรมทหารพรานที่ 13 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดสระแก้ว และกรมทหารพรานที่ 14 มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดกาญจนบุรี

กองทัพภาคที่ 1 มีพันธกิจหลักอยู่ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก คือ การเตรียมกำลังทางบก โดยเป็นการจัดเตรียมหรือเสริมสร้างกำลังทางบก และช่วยเหลือสนับสนุนการจัดเตรียมกำลังทางบกของส่วนราชการอื่นๆ ไว้ให้พร้อมตั้งแต่ยามปกติ ประการที่สอง คือ การป้องกันราชอาณาจักร เป็นการใช้อำนาจของกองทัพภาคที่ 1 เพื่อแก้ปัญหาความมั่นคงของชาติ ซึ่งมีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมตั้งแต่ การปฏิบัติการในพื้นที่ระวังป้องกัน การเฝ้าตรวจตามแนวชายแดน การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน และการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยการแสดงกำลัง การปฏิบัติการรบทั้งในลักษณะจำกัด และการสงครามเต็มรูปแบบ การรักษาความมั่นคงภายใน และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่รับผิดชอบ

นอกเหนือจากภารกิจดังกล่าวแล้ว การปฏิบัติการทางทหารอื่น ๆ ที่มีใช้การสงคราม ก็นับว่าเป็นบทบาทอีกประการหนึ่งของกองทัพภาคที่ 1 ได้แก่ การปฏิบัติการรักษา

สันติภาพ การช่วยเหลือในการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรืออุบัติภัยต่าง ๆ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การป้องกันการบุกรุกที่ดินของทางราชการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติการจิตวิทยา และการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2. ความรู้เกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก

การดำเนินการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ได้ยึดถือกรอบแนวนโยบาย แนวคิด และ ความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ซึ่งได้ออกเป็นอนุมัติหลักการที่เกี่ยวข้อง และให้ ยึดถือการกำหนดภารกิจ นโยบาย แนวความคิด และความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงของ กองทัพบก ตามคำสั่งกองทัพบกที่ 487/2543 เรื่อง กำหนดภารกิจ นโยบาย แนวความคิด และความ รับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ลง 13 ตุลาคม 2543 ดังนี้

2.1 ภารกิจในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก

ตามพระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2543 มาตรา 14 กำหนดให้กองทัพบกมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพบก และป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการ ทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ที่ได้รับ จึงกำหนดภารกิจใน การส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ดังนี้

2.1.1 สนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงแก่หน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบก ให้สามารถ ทรงชีพอยู่ได้และสามารถปฏิบัติการกิจได้สำเร็จตามความมุ่งหมายและเป็นผลดีแก่กองทัพบก

2.1.2 สนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงให้แก่เหล่าทัพอื่นๆ หน่วยราชการ และ องค์กรอื่นใด เมื่อได้รับการร้องขอ รวมทั้งกำลังชาติพันธมิตรตามที่มีข้อตกลงกันไว้

2.2 นโยบายในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก

2.2.1 ดำเนินการส่งกำลังบำรุงตามหลักการส่งกำลังบำรุง ดังนี้

2.2.1.1 การรวมการสนับสนุน หมายถึง การรวมขีดความสามารถในการ สนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงของหน่วยสนับสนุนทั้งปวง ไปสนับสนุนหน่วยทางยุทธวิธีให้ สามารถปฏิบัติการกิจตามที่ได้รับมอบ

2.2.1.2 การสนับสนุนจากข้างหลังไปข้างหน้า หน่วยสนับสนุนทางการ ส่งกำลังที่อยู่ในเขตหลัง หรือใกล้กับฐานการส่งกำลังบำรุงจะต้องให้การสนับสนุนแก่ หน่วยที่อยู่ ใกล้พื้นที่การรบตามลำดับ รวมทั้งหมายถึงการสนับสนุนจะกระทำจากหน่วยเหนือไปยังหน่วยรอง ด้วย เพื่อเป็นการปลดปล่อยภาระงานด้านการส่งกำลังบำรุงของหน่วยรองให้มากที่สุด

2.2.1.3 ความเชื่อถือได้ หน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง จะต้องมีความสามารถ ซึ่งทำให้หน่วยรับการสนับสนุนมีความมั่นใจได้ว่า จะได้รับการสนับสนุนได้ตามเวลาและสถานที่ที่ได้วางแผนไว้ ในการนี้จำเป็นต้องมีแหล่งสนับสนุนสำรอง และแผนสำรองไว้ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น จะต้องป้องกันแหล่งสนับสนุนของตนจากการสูญหายจากสาเหตุต่าง ๆ ตลอดจน การใช้อย่างประหยัด

2.2.1.4 ความง่าย ความยุ่งยากสลับซับซ้อนเกี่ยวกับระบบการส่งกำลังบำรุง จะต้องมีย่อยที่สุด ระบบการส่งกำลังบำรุงที่ดีควรหลีกเลี่ยงแบบพิมพ์ที่ต้องกรอกข้อความต่าง ๆ โดยที่ไม่ได้นำข่าวสารที่กรอกนั้นมาใช้ประโยชน์ ต้องไม่ผ่านสายงานและเจ้าหน้าที่มาก ตลอดจน ต้องไม่มีการขออนุมัติกันหลายลำดับชั้น ความง่ายนี้ยังหมายถึงรวมถึงการใช้สิ่งอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันได้หลาย ๆ รายการ สามารถใช้งาน ถอดประกอบ และซ่อมบำรุงได้โดยง่ายอีกด้วย

2.2.1.5 การทันเวลาการส่งกำลังบำรุงจะต้องมีและใช้ได้ในปริมาณที่ต้องการ ณ เวลา และสถานที่ที่กำหนด เฉพาะเรื่องเวลานั้นต้องให้มีความพอดีโดยไม่ล่าช้า แต่ไม่ควรก่อนเวลามากนัก

2.2.1.6 การได้ส่วนสัมพันธ์ การจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงต้องให้เหมาะสมกับความต้องการในการสนับสนุน ไม่น้อยเกินไปจนทำให้ส่วนดำเนินกลยุทธ์ต้องเสียภารกิจทางยุทธการ เพราะขาดการสนับสนุนที่เพียงพอ การจัดงานของหน่วยส่งกำลังบำรุงเองต้องได้ส่วนสัมพันธ์กันด้วย เช่น ต้องมีเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุงให้สัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ส่งกำลัง หรือต้องมีหน่วยส่งกลับทางการแพทย์ให้สัมพันธ์กับหน่วยรักษาพยาบาล เป็นต้น

2.2.1.7 อำนาจหน้าที่ ถึงแม้ความรับผิดชอบทางการส่งกำลังบำรุงจะเป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาแต่เพียงผู้เดียวก็ตาม แต่ควรมอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้บังคับหน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลัง ให้เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นผลสำเร็จ และมีความอ่อนตัวพอสมควร โดยไม่ถูกแทรกแซงจากบุคคลอื่น ๆ ด้วย

2.2.1.8 ความปลอดภัย การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง ต้องไม่ถูกขัดขวางอย่างรุนแรงด้วยการกระทำของข้าศึก และด้วยข้อห้ามจากมาตรการรักษาความปลอดภัยของฝ่ายเดียวกัน

2.2.1.9 การประหยัด หมายถึง การใช้กำลังพล สิ่งอุปกรณ์ การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งกำลังบำรุงเท่าที่จำเป็นให้คุ้มค่าที่สุด โดยคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ จะต้องพึงเล็งในเรื่องการปรนนิบัติบำรุงและซ่อมบำรุงสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถใช้สิ่งอุปกรณ์นั้น ๆ ให้คงสภาพได้นานที่สุด

2.2.2 ทำการส่งกำลังบำรุงโดยใช้สิ่งอุปกรณ์ กำลังพล ของกองทัพบกเท่าที่มีอยู่และสามารถจัดหาได้เป็นหลัก สำหรับงบประมาณ ให้บริหารอยู่ในวงเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทัพบก

2.3 แนวคิดในการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก

2.3.1 ใช้ระบบการส่งกำลังบำรุงระบบเดียวกันทั้งในยามปกติ และในยามสงคราม ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.3.2 ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน แต่อาจจะมีข้อแตกต่างกันบ้าง ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างของที่ตั้ง สภาพภูมิประเทศ ลมฟ้าอากาศ และเหตุการณ์ที่เผชิญหน้าหน่วยนั้น ๆ

2.3.3 มอบความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุง ให้แก่ กองทัพบก เป็นหน่วยดำเนินการสนับสนุนหน่วยใช้ที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้มากที่สุด โดยการกระจายสิ่งอุปกรณ์ การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ออกไปยังสถานที่ตั้งการส่งกำลังบำรุงในส่วนภูมิภาค

2.3.4 จัดและเตรียมการให้มีสิ่งอุปกรณ์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา ด้วยการจัดหาตามปกติ และยึดถือนโยบายการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรมทหาร ของกระทรวงกลาโหมเป็นหลัก

2.3.5 จัดและเตรียมให้มีการสะสมสิ่งอุปกรณ์สำรองสงครามที่จำเป็นไว้ รวมทั้งเตรียมการระดมสรรพกำลังด้านการส่งกำลังบำรุงไว้ให้พร้อม

2.3.6 จัดและเตรียมให้มีการบริการ สิ่งก่อสร้าง การสาธารณูปโภค รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งปวง ให้สามารถสนองความต้องการแก่หน่วยต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน

2.3.7 จัดให้มีหน่วยส่งกำลังบำรุงอย่างเพียงพอ และให้ได้ส่วนสัมพันธ์กับหน่วยกำลังรบ โดยการปรับปรุงเพิ่มขีดความสามารถของหน่วยส่งกำลังที่มีอยู่แล้ว และจัดตั้งหน่วยส่งกำลังบำรุงขึ้นใหม่ตามความจำเป็น

2.3.8 พัฒนาระบบการส่งกำลังบำรุง ให้เหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ

2.4 ความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุง

2.4.1 ความรับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงโดยทั่วไป

2.4.1.1 ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารทุกระดับ รับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุง ให้หน่วยของตน และหน่วยที่มาขึ้นสมทบ รวมทั้งหน่วยอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ รับผิดชอบนี้จำแนกออกได้เป็นดังนี้

2.4.1.1.1 ควบคุมให้หน่วยซึ่งตนรับผิดชอบปฏิบัติงาน ด้านการ ส่งกำลังบำรุงตามแบบธรรมเนียม และหลักนิยมของทางราชการ โดยเฉพะอย่างยิ่งให้เป็นไปตามหลักการส่งกำลังบำรุง

2.4.1.1.2 แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องทางการส่งกำลังบำรุง ให้แก่หน่วย ซึ่งตนรับผิดชอบโดยใกล้ชิด รวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถของหน่วยสนับสนุนนั้น ๆ ทั้งนี้ด้วยการใช้ความริเริ่มของตน และการใช้กำลังพลอีกทั้งสิ่งอุปกรณ์การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในความรับผิดชอบของตนให้เต็มความสามารถก่อนขอการสนับสนุนจากหน่วยอื่น หรือหน่วยเหนือ

2.4.1.1.3 มอบภารกิจให้แก่หน่วยรอง ให้อยู่ภายในวิสัยที่สามารถ ทำการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงได้

2.4.2 หน่วยใช้รับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุงดังนี้

2.4.2.1 ส่งข่าวสารเสนอความต้องการ และสถานภาพทางการส่งกำลังบำรุงให้หน่วย บังคับบัญชา และหน่วยสนับสนุนทราบอยู่เสมอ

2.4.2.2 ใช้สิ่งอุปกรณ์ การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งกำลังบำรุงตาม ความจำเป็นโดยประหยัด และอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2.3 ดำเนินกรรมวิธีในการส่งกำลังบำรุง ให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทาง ราชการ

2.4.3 หน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง รับผิดชอบในการให้การสนับสนุนทางการส่งกำลัง บำรุงให้แก่หน่วยต่าง ๆ ที่ได้รับมอบตามภารกิจ และขีดความสามารถของตน ความรับผิดชอบนี้หมายรวมถึงการ กำกับดูแล รวมทั้งการเชื่อมหน่วยเพื่อทราบข่าวสารของหน่วยใช้ โดยนำมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาให้การ สนับสนุน และการควบคุมการสนับสนุนให้เป็นไปตามหลักการส่งกำลังบำรุงด้วย

งานหลักของการส่งกำลังบำรุง ปัจจุบันยังยึดถือว่ามี 5 งาน ได้แก่

1. การส่งกำลัง (การกำหนดความต้องการ, การจัดหา, การเก็บรักษา, การแจกจ่าย และ การจำหน่าย)

2. การซ่อมบำรุง

3. การขนส่ง

4. การบริการทางการแพทย์

5. การบริการทางการส่งกำลังบำรุงอื่นๆ

การส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ

ปัจจุบันกองทัพบกไทยแบ่งสิ่งอุปกรณ์ออกเป็น 5 ประเภท โดยมีหลักการส่งกำลัง สิ่งอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้.- (โรงเรียนส่งกำลังบำรุงทหารบก 2543 : 18 – 25)

การส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ประเภท 1 (สป.1)

สป.1 หมายถึง เสบียง (อาหาร) ที่ใช้บริโภคสำหรับคน หรือสัตว์ที่ได้กำหนดเกณฑ์จ่ายไว้ตายตัวเป็นรายวัน โดยไม่คำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงได้ตามภาวะการต่าง ๆ และไม่เปลี่ยนแปลงเพื่อสนองความต้องการเฉพาะบุคคลแต่อย่างใด เสบียง (อาหารคน) ทาง ทบ. แบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ

1. เสบียงประเภท ก. หมายถึง อาหารสดและแห้งทุกชนิด รวมถึงเครื่องปรุงตามส่วนสัมพันธ์ด้วย ปกติแล้ว หน่วยใช้บริโภคตามรายการอาหารประจำวัน หรือตามรอบเสบียงกำหนด ซึ่งเสบียงประเภทนี้ ก่อนการรับประทานจะต้องทำการหุงต้ม และปรุงแต่งเสียก่อน และเป็นเสบียงประเภทที่เสี้ง่าย หากจะเก็บอาหารสดให้ได้นานวันก็จะต้องเก็บไว้ในที่เก็บเย็น เช่น เนื้อสด, ผักสด, ไข่สด, ปลาสด เป็นต้น

2. เสบียงประเภท ข. หมายถึง อาหารประเภทเครื่องกระป๋อง หรือ อาหารบรรจุในภาชนะอื่นใดทำนองเดียวกันนี้ เสบียงประเภทนี้ สามารถเก็บไว้ในอุณหภูมิปกติ และเสี้ง่าย ก่อนรับประทานอาจต้องอุ่นให้ร้อน หรือปรุงแต่งตามต้องการได้

3. เสบียงประเภท ค. หมายถึง อาหารสำเร็จรูปบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม หรือ อาจเป็นเสบียงชุด ใช้รับประทานได้ทันที โดยไม่ต้องหุงต้มหรือปรุงแต่งใด ๆ อีก เสบียงประเภทนี้ ใช้รับประทานประทังชีวิตในกรณีฉุกเฉิน หรือเมื่อไม่สามารถประกอบเลี้ยงด้วยเสบียงอื่น ๆ ได้

4. เสบียงประเภท ง. หมายถึง อาหารที่ใช้บริโภคสำหรับคนไข้หรือผู้ป่วยเจ็บ เพื่อชูกำลังคนไข้หรือให้เหยื่อยง่าย เช่น อาหารอ่อน นม, เนย, และน้ำผลไม้ เป็นต้น

5. เสบียงเสริมเบ็ดเตล็ด หมายถึง รายการสิ่งของจำเป็นต่อความสะดวกสบาย และอำนวยความสะดวกต่อชีวิตประจำวันของบุคคล เช่น ของใช้สอยส่วนบุคคล, ประสิฟีน, ยาสิฟีน, สบู่ไม้ขีดไฟ, บุหรี่ และลูกกวาด เป็นต้น

การเบิกจ่าย สป.1

1. การร้องขอหรือเบิกเสบียงประเภท ก. สำหรับเสบียงประเภท ก. นั้น หน่วยใช้ไม่ต้องดำเนินการเบิก เพียงแต่แจ้งยอดกำลังพลไปยังหน่วยให้การสนับสนุนเท่านั้น หน่วยสนับสนุนจะเป็นผู้ดำเนินการให้เอง โดยการยึดถือยอดกำลังพลประจำวันของหน่วยใช้นั้น ๆ เป็นเกณฑ์การจ่ายให้ตามวงรอบเสบียงที่กำหนด

2. การร้องขอเสบียงประเภท ข. และเสบียงประเภท ค. ผบ.หน่วยใช้จะต้องดำเนินการตามระเบียบ โดยให้หน่วยใช้ระดับกองร้อยเป็นหน่วยเล็กที่สุดในการเบิก ด้วยการใส่แบบฟอร์มใบเบิกที่สายพลธิการกำหนดให้ แล้วเสนอใบเบิกนั้นไปตามสายการส่งกำลัง จนถึงกอง พท.พล. ที่ให้การสนับสนุน เพื่อดำเนินการให้ต่อไป

3. เสี่ยงประเภท ง. การเบิกเป็นเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งกำลังสายแพทย์เป็นผู้ดำเนินการ

4. เสี่ยงเสริมเบ็ดเตล็ด หน่วยเหนือจะเป็นผู้พิจารณาแจกจ่ายให้เป็นครั้งคราว ตามยอดกำลังพลของหน่วย และจะดำเนินการแจกจ่ายไปพร้อมกับการจ่ายเสบียงของหน่วยใช้นั้น ๆ สำหรับการแจกจ่ายเสบียงแต่ละประเภท หน่วยสนับสนุนโดยตรงจะดำเนินการแจกจ่ายตามสายการส่งกำลัง ซึ่งอาจจะกำหนดช่วงการแจกจ่ายตามวงรอบเสบียงหรือย่านเสบียงที่กำหนดไว้ใน ปรจ. หน่วย

การส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ประเภท 2 (สป.2)

สป.2 หมายถึง สป.ที่ ทบ. กำหนดอัตราจ่ายไว้ประจำหน่วยตาม อจย. หรือ อสอ. หรือบัญชีแบ่งมอบอื่น ๆ ที่ ทบ. กำหนดไว้ให้ ซึ่งเมื่อหน่วยเข้าทำการรบแล้ว สป.2 ที่ได้รับจ่ายไว้ในครอบครองขั้นต้นนั้น อาจได้รับความเสียหายเนื่องจากการรบ หรือสูญหายหรือชำรุดจนใช้การไม่ได้ หน่วยใช้นั้น ๆ จะต้องดำเนินการจัดหาทดแทน วิธีการจัดหาตามระเบียบปฏิบัติกำหนดให้กระทำได้ ดังนั้น ระบบการส่งกำลัง สป.2 จึงแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี คือ รายการ สป.2 ที่ผู้บังคับบัญชาควบคุมการส่งกำลัง และมีได้ควบคุมการส่งกำลัง โดยผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือเป็นผู้กำหนดและมอบอำนาจอนุมัติให้กับผู้บังคับบัญชาในระดับต่าง ๆ ไว้ด้วย ดังนั้น กรรมวิธีการเบิก สป.2 รายการที่ควบคุม และมีได้ควบคุมการส่งกำลัง จึงมีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไปดังต่อไปนี้.-

1. สป.2 รายการที่ควบคุม หมายถึง สป.2 รายการใดก็ตามที่ ผบ.ยุทธบริเวณ มีบัญชีประกาศให้ควบคุมระบบการเบิกจ่าย หน่วยใช้จะต้องดำเนินการร้องขอและเบิกจ่ายตามสายการบังคับบัญชา เพื่อการขอรับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติจ่าย สป.2 รายการนั้น ๆ ก่อน

การดำเนินการตามสายการบังคับบัญชา มีระเบียบปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้.-

กองพัน → กรม → กองพล → กองทัพภาค → กองทัพบก

2. สป.2 รายการที่มีได้ควบคุม หมายถึง สป.2 รายการที่มีได้มีการควบคุมระบบการเบิกจ่าย ซึ่ง หน่วยใช้สามารถทำการเบิกจ่ายตามสายการส่งกำลังได้ การดำเนินการตามสายการส่งกำลังนั้น ให้หน่วยใช้ปฏิบัติตามลำดับดังนี้.-

หน่วยใช้ → หน่วยสนับสนุนโดยตรง → หน่วยสนับสนุนทั่วไป → กรมฝ่ายยุทธบริการ → กองทัพบก

3. ระเบียบปฏิบัติในการร้องขอและเบิก สป.2 หน่วยใช้จะต้องทำการบันทึกลงในเอกสารที่ใช้ด้วยการแสดงผลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เสียหาย หรือการใช้สิ้นเปลือง เนื่องจากการรบ โดย ผบ.หน่วยใช้ เป็นผู้ทำบันทึกดังกล่าว

การจ่าย สป.2 สำหรับการจ่าย สป.2 หน่วยที่ให้การสนับสนุนจะทำการแจกจ่ายตามสายการส่งกำลังหรืออาจ “แจกจ่ายแบบสายตรง” ถึงที่ตั้งของหน่วยใช้โดยตรง หรืออาจเรียกว่า “การจ่ายแบบส่งผ่าน” เพื่อให้ สป.2 ถึงหน่วยใช้หรือผู้ใช้โดยตรงก็ได้ การแจกจ่ายวิธีนี้จะช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วกว่าการจ่ายตามสายการส่งกำลัง และเป็นวิธีที่หน่วยใช้พึงประสงค์มากที่สุดด้วย

การส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ประเภท 3 (สป.3)

สป.3 หมายถึง น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันอุปกรณ์ที่ ทบ. กำหนดความรับผิดชอบให้กับ พท.ทบ. เป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนหน่วยต่าง ๆ ใน ทบ. และหน่วยอื่น ๆ ตามคำสั่งของ ทบ.

การร้องขอ และเบิก สป.3 โดยทั่วไป หน่วยใช้จะต้องดำเนินการตามสายการส่งกำลังขึ้นไป จนถึงผู้มีอำนาจสั่งจ่ายสำหรับหน่วยใช้ระดับกรมลงมา จะได้รับเครดิตน้ำมันตามอัตราปกติ เพื่อใช้เติมเต็มถังประจำรถ และถังอะไหล่ ที่จัดไว้ตามอัตราของยานยนต์ชนิดนั้น ๆ เพื่อให้สามารถใช้ปฏิบัติการได้ทันทีในขั้นต้น และเมื่อได้ใช้พ่วงลงแล้วก็จะต้องดำเนินการทดแทนให้เต็มอัตราปกติที่กำหนด ดังนั้น การเพิ่มเติม หรือทดแทน สป.3 ประเภทเชื้อเพลิงในหน่วยระดับกรมส่งมาเมื่อการปฏิบัติราชการในสนาม มีหลักปฏิบัติแบบง่าย ๆ อยู่ 2 ประเภท คือ-

1. ใช้ถังเปล่าแลกเปลี่ยนน้ำมันเต็มถัง หรือใช้รถยนต์บรรทุกน้ำมันถึงเปล่าแลกเปลี่ยนรถยนต์บรรทุกน้ำมันเต็มถัง ณ ตำบลจ่ายที่ให้การสนับสนุน
2. ยานพาหนะที่ต้องไปปฏิบัติงานทางราชการในพื้นที่ส่วนหลัง ก่อนที่จะกลับขึ้นไปยังพื้นที่ส่วนหน้าหรือที่ตั้งหน่วยของตน จะต้องทำการเติม สป.3 จากตำบลส่งกำลัง หรือตำบลจ่าย สป.3 ในพื้นที่นั้น ๆ ให้เต็มถังประจำรถ และถังอะไหล่ประจำรถเสียก่อน

การแจกจ่าย หน่วยทำการจัดตั้งตำบลจ่าย สป.3 เพื่อสนับสนุนให้กับหน่วยใช้ อาจต้องทำเอกสารบันทึกการจ่ายน้ำมันของตนขึ้น เพื่อป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่แจกจ่าย และเพื่อใช้เป็นหลักฐานการจัดทำรายการสถานภาพ สป.3 ประจำวันของหน่วย

การส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ประเภท 4 (สป.4)

สป.4 หมายถึง สป.ที่ ทบ. มิได้กำหนดเป็นอัตรการจ่ายไว้ประจำหน่วยใช้ หากแต่เมื่อหน่วยใช้มีความจำเป็นต้องใช้เพื่อการปฏิบัติการกิจของตน ก็จะต้องดำเนินการเสนอความต้องการได้เป็นครั้งคราวและเมื่อเสร็จภารกิจหรือหมดความจำเป็นต้องการใช้ หรือเมื่อมีคำสั่งจากหน่วยเหนือให้ส่งคืน หน่วยใช้จะต้องดำเนินการส่งคืนหน่วยจ่ายตามระเบียบปฏิบัติที่ ทบ. กำหนด รายการ สป.4 ส่วนใหญ่ จะได้แก่ วัสดุป้อมสนามหรือยุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ ที่ ทบ. กำหนดความรับผิดชอบให้กับสายยุทธบริการต่าง ๆ

การร้องขอและการเบิก การเสนอความต้องการและการเบิก สป.4 ทุกรายการ หน่วยใช้จะต้องดำเนินการตามสายการบังคับบัญชา จนถึงผู้มีอำนาจอนุมัติให้ยืมหรือส่งจ่ายได้

การจ่าย คงถือระเบียบปฏิบัติเช่นเดียวกับ สป.2 คือ อาจจ่ายตามสายการส่งกำลัง หรือจ่ายแบบสายตรง หรือแบบส่งผ่านก็ได้ เพื่อความรวดเร็วทันเวลา หรือถ้า สป.4 จำนวนน้อย อาจแจกจ่ายไปพร้อมกับการจ่ายเสบียงของหน่วยใช้ก็ได้

การส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ประเภท 5 (สป.5)

สป.5 หมายถึง กระสุน, วัตถุระเบิด, วัตถุเคมีชนิดต่าง ๆ ที่ได้จัดไว้ในความรับผิดชอบ ของสายสรรพาวุธ และสายวิทยาศาสตร์ของ ทบ.

ระบบการส่งกำลัง สป.5 มีระบบที่แตกต่างไปจากระบบการส่งกำลัง สป.ประเภทอื่น ๆ ฉะนั้น ก่อนที่จะศึกษาในรายละเอียดของระบบการส่งกำลัง สป.5 ให้เข้าใจจึงจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับ อัตรากระสุน และวัตถุระเบิดที่ ทบ.กำหนดไว้เสียก่อน ดังนี้.-

1. อัตรากระสุนมูลฐาน คือ จำนวนกระสุนที่ ทบ. กำหนดให้หน่วยใช้ระดับต่าง ๆ มีไว้เพื่อการปฏิบัติการรบ หรือใช้ปฏิบัติการกรณีฉุกเฉินในขั้นต้น โดยกำหนดเป็นจำนวนนัดต่อกระบอกของแต่ละชนิดอาวุธนั้น ๆ ซึ่งทหารจะต้องนำไปเป็นบุคคล หรือด้วยยานพาหนะประจำหน่วย หรือด้วยเครื่องมือขนส่งชนิดอื่น สำหรับ สป.5 ชนิดอื่น ๆ ที่มีลักษณะและวิธีใช้แตกต่างไปจากกระสุน ตามรายการอนุมัติจ่าย อาจกำหนดหน่วยนับแตกต่างกันออกไป ซึ่ง สป.5 ชนิดต่าง ๆ เหล่านี้ มักจะกำหนดอัตรามูลฐานไว้เป็นหน่วย เพื่อให้มีใช้เป็นส่วนรวม เช่น หน่วยนับเป็นลูก หรือเป็นปอนด์ เป็นฟุต เป็นต้น และจำนวนอัตรามูลฐานนี้ แม้ทัพบก อาจกำหนดให้มากหรือน้อยลงได้ โดยพิจารณาถึงจำนวนยานพาหนะในอัตราของหน่วย เป็นพื้นฐานในการกำหนดหรือพิจารณาจากแผนการยุทธที่ได้คาดคิดไว้ล่วงหน้า ดังนั้น การเพิ่มเติมกระสุนอัตรามูลฐาน จึงเป็นความรับผิดชอบของ ผบ.หน่วยทุกระดับ จะต้องดำรงอัตรากระสุนมูลฐานในความรับผิดชอบ ให้มีจำนวนครบถ้วนอยู่เสมอ ตลอดจนการหมุนเวียนใช้เพื่อให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีตลอดไป

2. อัตรากระสุนที่ต้องการ คือ จำนวนที่หน่วยเหนือหรือหน่วยใช้ประมาณการว่า หน่วยใดหน่วยหนึ่ง มีความจำเป็นต้องใช้ปฏิบัติการตามภารกิจที่มอบหมายให้ และสามารถใช้ทำการรบได้อย่างเพียงพอ หรือต่อเนื่องในห้วงระยะเวลาหนึ่ง โดยไม่จำกัดการใช้ วิธีกำหนดความต้องการจะคิดเฉพาะอาวุธที่ใช้ทางยุทธวิธีในภารกิจนั้น ๆ โดยคิดเป็นจำนวนนัดต่อกระบอก จากประสบการณ์รับครั้งที่แล้ว มาเป็นพื้นฐานในการประมาณการ

3. อัตรากระสุนที่ใช้ได้ คือ จำนวนกระสุนจำนวนหนึ่งที่จำกัดให้หน่วยใช้ ดำรงความต่อเนื่องในการยิงเท่าที่จำนวนกระสุนจะมีสนับสนุนให้ได้ ชั่วโมงเวลาหนึ่ง หรือ ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนดให้ใช้ได้ โดยกำหนดเป็นจำนวนนัดต่อกระบอกต่อวัน ส่วนอาวุธใดที่ หน่วยเหนือมิได้กำหนดอัตรากระสุนที่ใช้ได้ให้อาวุธเหล่านั้นคงทำการรบด้วยการใช้อัตรากระสุนมูลฐานของตนต่อไป โดยปกติ ผบ.ยุทธบริเวณ จะเป็นผู้กำหนดอัตรากระสุนที่ใช้ได้ของแต่ละชนิด อาวุธตามความเหมาะสมกับภาวะการณ์นั้นๆ ทั้งนี้ เพื่อควบคุมระบบการส่งกำลังกระสุนระหว่าง หน่วยใช้ และหน่วยที่ให้การสนับสนุนในระดับต่าง ๆ

หน่วยทางการส่งกำลังบำรุงในระดับกองทัพบก

รับผิดชอบในการส่งกำลังบำรุง และแบ่งมอบความรับผิดชอบดังนี้.-

กรมฝ่ายยุทธบริการ และศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก ได้แก่ กรมการขนส่งทหารบก กรมการทหารช่าง กรมการทหารสื่อสาร กรมการสัตว์ทหารบก กรมพลธิการทหารบก กรมแพทย์ทหารบก กรมยุทธโยธาทหารบก กรมสรรพาวุธทหารบก และ กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก รับผิดชอบในฐานะเป็นฝ่ายกิจการพิเศษของกองทัพบก ในสายงานที่ รับผิดชอบและมีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งกำลัง การซ่อมบำรุงสิ่งอุปกรณ์ และการบริการในสายงานของตน

หน่วยส่งกำลังบำรุงในระดับกองทัพภาค

รับผิดชอบในการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงให้แก่หน่วยของกองทัพภาค และหน่วยอื่นๆ ที่กองทัพภกมอบหมายให้ และมีที่ตั้ง หรือเข้าปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่ของกองทัพภาค หรือพื้นที่ที่กองทัพภกกำหนด โดยมีกองบัญชาการช่วยรบ มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบก เป็นหน่วยปฏิบัติ

3. แนวทางการส่งกำลังบำรุงของกองทัพภาคที่ 1 ที่ผ่านมา

3.1 กองบัญชาการช่วยรบที่ 1

3.1.1 ภารกิจ ให้การสนับสนุนทางการส่งกำลังแก่หน่วยในอัตราของกองทัพภาค รวมทั้งหน่วยบรรจุมอบหรือขึ้นสมทบ และหน่วยอื่นๆตามที่กองทัพภกกำหนด

3.1.2 การจัด จัดหน่วยแบบพันธกิจ (Functional Type)

3.1.3 จีคความสามารถ

3.1.3.1 ให้การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงแก่หน่วยทหารได้ 2 กองพล เมื่อบรรจุกำลังในอัตราลด และ 4 กองพล เมื่อบรรจุกำลังในอัตราเต็ม จีคความสามารถจะเพิ่มขึ้นได้โดยเพิ่มหน่วยส่งกำลังที่จำเป็นให้

3.1.3.2 ในการปฏิบัติงานสนาม กองบัญชาการช่วยรบจะทำการสนธิกำลังใหม่เป็นหน่วยส่วนแยก กองบัญชาการช่วยรบ โดยกองบัญชาการช่วยรบจะจัดส่วนแยก กองบัญชาการช่วยรบ ไปสนับสนุนกองพลในอัตราส่วน 1 ส่วนแยก กองบัญชาการช่วยรบ ต่อ 1 กองพล เพื่อให้การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงแก่กองพลผ่านหน่วยสนับสนุนโดยตรงของกองพล หรือให้การสนับสนุนแก่หน่วยที่บรรจุมอบ หน่วยขึ้นสมทบหรือหน่วยอื่น ๆ ที่ไม่มีหน่วยสนับสนุนเป็นของตนเอง

3.1.4 ระบบการส่งกำลังบำรุงของกองบัญชาการช่วยรบที่ 1

3.1.4.1 กองบัญชาการช่วยรบที่ 1 เป็นหน่วยสนับสนุนโดยตรงให้กับหน่วยของกองทัพภาคที่ 1 ในพื้นที่กรุงเทพฯ ฯ และปริมณฑล (เว้น กองพลที่ 1 รักษาพระองค์) มณฑลทหารบกที่ 14 และจังหวัดทหารบกฉะเชิงเทรา รวมทั้งสิ่งอุปกรณ์ของหน่วยขึ้นตรงกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ ที่ไม่มีหน่วยรับผิดชอบสนับสนุนโดยตรง เช่น การส่งกำลัง สิ่งอุปกรณ์สายช่าง สื่อสาร และสรรพาวุธ รวมทั้งการซ่อมบำรุงสิ่งอุปกรณ์สายสื่อสาร เป็นต้น

3.1.4.2 เป็นหน่วยสนับสนุนโดยตรงหรือทั่วไป ให้กับมณฑลทหารบกที่ 12 และมณฑลทหารบกที่ 14

3.2 กรมสนับสนุนกองพลทหารราบ

3.2.1 ภารกิจ จัดให้มีการสนับสนุนทางการส่งกำลังระดับกองพล ให้กับหน่วยต่างๆ ในอัตราและหน่วยที่มาสมทบทั้งสิ้นของกองพล

3.2.2. การจัด จัดหน่วยแบบพันธกิจ (Functional Type) การแบ่งมอบ 1 กรมสนับสนุน ต่อ 1 กองพลทหารราบ

3.2.3 จัดความสามารถ

3.2.3.1 จัดส่วนแยกสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง ให้กับหน่วยขนาดกรมได้ไม่เกิน 3 ส่วนแยก

3.2.3.2 จัดให้มีการสนับสนุนทางการส่งกำลัง เกี่ยวกับการเบิก - รับ เก็บรักษา แจกจ่าย และจำหน่าย สิ่งอุปกรณ์ประเภท 1 สิ่งอุปกรณ์ประเภท 2 - 4 สิ่งอุปกรณ์ประเภท 3 และควบคุมสิ่งอุปกรณ์ประเภท 5

3.2.3.3 จัดให้มีการสนับสนุนทางการซ่อมบำรุง ขึ้นสนับสนุนโดยตรง ต่อ สิ่งอุปกรณ์ทุกสายยุทธบริการ เว้นสิ่งอุปกรณ์สายแพทย์ และอากาศยาน

3.2.3.4 จัดให้มีการสนับสนุนทางการแพทย์

3.2.3.5 จัดหาสิ่งอุปกรณ์ตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2.3.6 สะสมสิ่งอุปกรณ์สำรองสงคราม ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างจำกัด

3.2.3.7 จัดให้มีการบริการขนส่ง กำลั้งพล สิ่งอุปกรณั้ทุกประเภท และ บริการอื่น ๆ เว้นการขนส่งสิ่งอุปกรณั้ประเภท 5

3.2.3.8 จัดให้มีการระวังป้องกัน พื้นที่ของหน่วย และที่ตั้งหน่วยต่างๆ ได้ อย่างจำกัด

3.2.4 ระบบการส่งกำลั้งบำรุงของกรมสนับสนุนกองพลทหารราบ

กรมสนับสนุนกองพลทหารราบ เป็นหน่วยสนับสนุนโดยตรงให้กับหน่วย ในกองพลทหารราบ เฉพาะสิ่งอุปกรณั้ประเภท 1 สิ่งอุปกรณั้ประเภท 2 - 4 สิ่งอุปกรณั้ประเภท 3 เว้นสิ่งอุปกรณั้ประเภท 5 รวมทั้งการขนส่ง การบริการทางการแพทย์ และการบริการอื่น ๆ

3.3. มณฑลทหารบก

3.3.1 มณฑลทหารบก มีหน้าที่ ดังนี้

3.3.1.1 บังคับบัญชา จังหวัดทหารบก และกำลั้งประจำถิ่นของกองทัพบก ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

3.3.1.2 รักษาความสงบเรียบร้อยในเขตพื้นที่ รวมทั้งการศาลทหาร การคดี และการเรือนจำ

3.3.1.3 ดำเนินการสัตติ การเกณฑ์ ช่วยราชการทหาร และการระดม สรรพกำลั้งในเขตพื้นที่

3.3.1.4 สนับสนุนหน่วยทหารที่อยู่ในเขตพื้นที่

3.3.1.5 ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ การต่อสู้เบ็ดเสร็จ เพื่อรักษาความ สงบภายในและการป้องกันประเทศ

3.3.2 ระบบการส่งกำลั้งบำรุงของมณฑลทหารบก

มณฑลทหารบกเป็นหน่วยสนับสนุนโดยตรง ให้กับหน่วยนอกกองพลใน พื้นที่รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนโดยตรง ให้กับหน่วยในกองพลเฉพาะ สิ่งอุปกรณั้ ซึ่งกรมฝ่ายยุทธบริการวางระดับไว้ ได้แก่ สิ่งอุปกรณั้ประเภท 2-4 สายพลาธิการ (เครื่องนอนและเครื่องแต่งกายทหาร) สิ่งอุปกรณั้ประเภท 3 และสิ่งอุปกรณั้ประเภท 5 เป็นต้น

3.4. จังหวัดทหารบก

3.4.1 จังหวัดทหารบก มีหน้าที่ ดังนี้

3.4.1.1 บังคับบัญชากำลั้งประจำถิ่นของกองทัพบก ตามที่กระทรวงกลาโหม กำหนด

3.4.1.2 รักษาความสงบเรียบร้อยในเขตพื้นที่ รวมทั้งการศาลทหาร การคดี และการเรือนจำ

3.4.1.3 ดำเนินการลัสตี้ การเกณฑ์ทหาร ช่วยราชการทหาร และการระดมสรรพกำลังในเขตพื้นที่

3.4.1.4 สนับสนุนหน่วยทหารที่อยู่ในเขตพื้นที่

3.4.1.5 ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ การต่อสู้เบ็ดเสร็จ เพื่อรักษาความสงบภายใน และการป้องกันประเทศ

3.4.2 ระบบการส่งกำลังบำรุงของจังหวัดทหารบก

จังหวัดทหารบกเป็นหน่วยสนับสนุนโดยตรง ให้กับหน่วยนอกกองพลในพื้นที่รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนโดยตรง ให้กับหน่วยในกองพลเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ ซึ่งกรมฝ่ายยุทธบริการวางระดับไว้ ได้แก่ สิ่งอุปกรณ์ประเภท 2-4 สายพลาธิการ (เครื่องนอนและเครื่องแต่งกายทหาร) สิ่งอุปกรณ์ประเภท 3 และสิ่งอุปกรณ์ประเภท 5 เป็นต้น

4.ระบบการส่งกำลังบำรุงของกองทัพภาคที่ 1

ระบบการส่งกำลังของกองทัพภาคที่ 1 ใช้ระบบการสนับสนุนทางการส่งกำลัง และซ่อมบำรุงเป็นแบบพื้นที่ โดยแนวทางในการสนับสนุน และหน่วยให้การสนับสนุนในบางพื้นที่ มีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ จิตความสามารถ และที่ตั้งหน่วยเป็นสำคัญ ดังนี้

4.1 การส่งกำลัง

4.1.1 หน่วยกองทัพภาคที่ ๑ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล (เว้น กองพลที่ 1 รักษาพระองค์) จังหวัดทหารบกประจำบุรีรัมย์ จังหวัดทหารบกสระแก้ว จังหวัดทหารบกฉะเชิงเทรา และจังหวัดทหารบกชลบุรี ขอรับการสนับสนุนไปยังหน่วยสนับสนุนโดยตรง ผ่านกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 และกรมฝ่ายยุทธบริการ ตามลำดับ

4.1.2 หน่วยในพื้นที่กองทัพภาคที่ 1 ที่เหลือ ขอรับการสนับสนุนไปยังหน่วยสนับสนุนโดยตรง และกรมฝ่ายยุทธบริการ โดยไม่ผ่านกองบัญชาการช่วยรบที่ 1

4.1.3 ทุกหน่วยในพื้นที่กองทัพภาคที่ 1 ขอรับการสนับสนุน สิ่งอุปกรณ์ประเภท 5 (ฝึก – ศึกษา) ผ่าน มณฑลทหารบก / จังหวัดทหารบก ไปยัง กองบัญชาการช่วยรบที่ 1 และกรมสรรพาวุธทหารบก ตามลำดับ

4.1.4 หน่วยสนับสนุนโดยตรงของกองพล ยังคงสนับสนุนต่อหน่วยใช้ที่เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองพล ตามสายการส่งกำลังตามที่กำหนดไว้ดังกล่าว เว้นเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ซึ่งกรมฝ่ายยุทธบริการวางระดับไว้ ณ มณฑลทหารบก / จังหวัดทหารบก ดำเนินการดังนี้

4.1.4.1 หน่วยใช้ที่เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองพล แต่มีที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัด ของที่ตั้งหน่วยสนับสนุนโดยตรงของกองพล เช่น หน่วยขึ้นตรงของกองพลทหารราบที่ 9 เป็นต้น ให้ขอรับการสนับสนุนต่อหน่วยสนับสนุนโดยตรงของกองพลตามเดิม และไปยังมณฑลทหารบก/จังหวัดทหารบก

4.1.4.2 หน่วยใช้ที่เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองพลที่มีที่ตั้งอยู่นอกเขตจังหวัด ของที่ตั้งหน่วยสนับสนุนโดยตรงของกองพล เช่น กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ เป็นต้น ให้ขอรับการสนับสนุนโดยตรงต่อ มณฑลทหารบก/จังหวัดทหารบก แล้วสำเนาเรื่องให้หน่วยสนับสนุนโดยตรงของกองพลทราบ

4.2. การซ่อมบำรุง

4.2.1 หน่วยซ่อมบำรุงทุกระดับของกองทัพภาคที่ 1 รับผิดชอบการซ่อมบำรุงเป็นพื้นที่ตามที่ได้กำหนดไว้ โดยซ่อมบำรุงตามขั้นตอนการซ่อมบำรุงในขีดความสามารถของหน่วย และพิจารณาใช้การจัดชุดซ่อมเคลื่อนที่ ไปทำการซ่อมบำรุง ณ ที่ตั้งหน่วยใช้แล้วแต่กรณี โดยในแต่ละพื้นที่มีแนวทางในการสนับสนุนหน่วยในความรับผิดชอบ เช่นเดียวกับกับแนวทางการส่งกำลัง ในข้อ 4.1

4.2.2 หน่วยในกองพลซึ่งมีที่ตั้งอยู่นอกเขตจังหวัด ของหน่วยสนับสนุนโดยตรงของกองพล เช่น กรมทหารราบที่ 31 รักษาพระองค์ และหน่วยขึ้นตรง กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ เป็นต้น ให้ขอรับการสนับสนุนการซ่อมบำรุงไปยังหน่วยสนับสนุนของกองพลโดยตรงเช่นเดิม หรือ มณฑลทหารบก/จังหวัดทหารบกในพื้นที่ (เฉพาะ สิ่งอุปกรณ์ที่กองทัพบกกำหนดไว้ เช่น สิ่งอุปกรณ์สายแพทย์ และสายยุทธโยธา เป็นต้น)

4.2.3 มณฑลทหารบก/จังหวัดทหารบก ซึ่งไม่มีหน่วยสนับสนุนของกองพลหรือกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ให้การสนับสนุน ให้ขอรับการสนับสนุนไปยังกรมฝ่ายยุทธบริการโดยตรง

4.2.4 หน่วยนอกกองพล ซึ่งไม่มีหน่วยสนับสนุนของกองพล หรือกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ให้การสนับสนุน ให้ขอรับการสนับสนุนไปยังมณฑลทหารบก / จังหวัดทหารบก ในพื้นที่ และไปยังกรมฝ่ายยุทธบริการ ตามลำดับ

4.3. การขนส่ง การบริการทางการแพทย์ และการบริการอื่น ๆ มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบกยังคงให้การสนับสนุนแก่หน่วยในพื้นที่รับผิดชอบ ตามที่กองทัพบกกำหนดไว้

4.4. หน่วยซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดทหารบกเพชรบุรี จังหวัดทหารบกกาญจนบุรีและจังหวัดทหารบกราชบุรี ขอรับการส่งกำลังบำรุงสิ่งอุปกรณ์สายช่าง ไปยังกรมการทหารช่างโดยตรงแล้วสำเนาเรื่องให้หน่วยสนับสนุนโดยตรงของตนเองทราบ

4.5 เปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบ ทางกำลังและซ่อมบำรุง เฉพาะในพื้นที่ จังหวัด ทหารบกฉะเชิงเทรา และมณฑลทหารบกที่ 14 มอบให้กองบัญชาการช่วยรบที่ 1 รับผิดชอบให้ การสนับสนุนโดยตรงต่อทุกหน่วยของกองทัพภาคที่ 1 ในพื้นที่ดังกล่าวและดำเนินการได้เมื่อกองทัพ ภาคที่ 1 อนุมัติ

5. การส่งกำลังบำรุงของกองทัพต่างประเทศ

สืบเนื่องจากแนวความคิด ยุทธศาสตร์ ในการป้องกันประเทศสมัยใหม่ นอกจากจะต้อง พิจารณาถึงสถานการณ์ระหว่างประเทศ และภายในประเทศแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงความก้าวหน้า ทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน และอนาคตควบคู่ไปด้วย เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายตลอดจน การจัดการกองทัพที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ การสร้างความพร้อมของกองทัพรวมทั้งการพัฒนา หลักนิยม การจัดหน่วย เพื่อนำไปสู่ความทันสมัย โดยเฉพาะความทันสมัยในการพัฒนาอาวุธ ยุทโธปกรณ์ และการส่งกำลังบำรุงของกองทัพ เพื่อการพัฒนาไปสู่ระบบการส่งกำลังบำรุงที่พึง ประารถนั้น นอกจากจะศึกษาพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ของกองทัพไทยแล้ว ควรที่จะได้ ศึกษาการจัดการหน่วยและระบบการส่งกำลังบำรุงของกองทัพกานาอารยประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศ ย่อมมีวิวัฒนาการ การพัฒนา การจัด และระบบการส่งกำลังบำรุงของกองทัพ เพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของตน

5.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

ในระบบการเมืองของสหรัฐอเมริกา ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดในเรื่องของนโยบาย การทหารของประเทศ ก็คือ ประธานาธิบดี ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาการทหารสูงสุด ของประเทศ ในระบบของการบริหารงานด้านความมั่นคงของประเทศนั้น ทั้งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหม และประธานคณะเสนาธิการร่วม (Chairman of The Joint Chief of Staff) ดำรง ตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของประธานาธิบดีด้านความมั่นคง และในระดับของกระทรวงกลาโหม มีประธานคณะเสนาธิการร่วมเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือต่ำลง ในระดับทบวงของเหล่าทัพ เสนาธิการของเหล่าทัพก็จะเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการทบวง เหล่าทัพ

ในส่วนของกองทัพนั้น แต่ละเหล่าทัพมีเสนาธิการ (Chief of Staff) ของแต่ละเหล่า เป็นผู้ดูแล ซึ่งการดูแลเช่นนี้ไม่ครอบคลุมงานยุทธการของกองทัพ เพราะงานยุทธการของกองทัพจะ ถูกโอนไปอยู่กับกองบัญชาการร่วม (Unified Combatant Commands) ซึ่งตั้งขึ้นโดยมีความรับผิดชอบ

ตามสภาพภูมิศาสตร์ของโลก กล่าวคือ กองบัญชาการร่วมแต่ละแห่งเป็นการรับผิดชอบงานทางยุทธการที่ครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นระดับภูมิภาค การรับผิดชอบการบริหารเหล่าทัพนั้น คณะเสนาธิการร่วม (The Joint Chief of Staff) โดยมีประธานคณะเสนาธิการร่วมเป็นผู้ดูแลงานในส่วนนี้

5.1.1 ทบวงทหารบก (Department of the Army - DA)

รัฐมนตรีทบวงทหารบก มีความรับผิดชอบในกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับกำลังคน, กำลังพล, กิจการกำลังสำรอง, ที่ตั้ง, ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม, การจัดหาระบบอาวุธ และยุทธโศปกรณ์, การติดต่อสื่อสาร และบริหารด้านการเงิน รัฐมนตรีว่าการทบวงทหารบก เป็นผู้นำของกำลังประจำการมากกว่า 1 ล้านคน, ทหารในหน่วยกำลังสำรอง และกองกำลังป้องกันชาติ และลูกจ้างพลเรือน 270,000 คน เสนาธิการทหารบก จะมีหน่วยรองหลักที่สำคัญ คือ หน่วยบัญชาการกำลังรบ (Forces Command) ซึ่งเป็นหน่วยบัญชาการที่ใหญ่ที่สุดของกองทัพบก, หน่วยบัญชาหลักนิยม การฝึก และศึกษา (TRADOC), หน่วยบัญชาการยุทธภัณฑ์ (AMC), หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ (USASOC)

5.1.2 คณะเสนาธิการร่วม (Joint Chief of Staff - JCS)

คณะเสนาธิการร่วม (Joint Chief of Staff - JCS) มีตัวแทนจากเหล่าทัพต่าง ๆ โดยมีประธานคณะเสนาธิการร่วม (ทหาร) (Chairman, Joint Chief of Staff) เป็นผู้บังคับบัญชาเทียบเท่าผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุดของไทย เป็นที่ปรึกษาของทหารที่สำคัญของรัฐบาลรับผิดชอบในการเตรียมข้อพิจารณาทางทหารในนโยบายด้านป้องกันประเทศ, การเตรียมการและการดำเนินการปฏิบัติทางทหารแต่ไม่มีอำนาจในการสั่งการในการรบ

5.1.3 หน่วยบัญชาการรวม (Unified Combatant Command)

สายการบังคับบัญชาทางยุทธการ เริ่มจากประธานาธิบดี ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ไปยังผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการร่วม โดยพันธกิจของประธานคณะเสนาธิการร่วมในสายการบังคับบัญชา คือ การส่งคำสั่งจากประธานาธิบดี หรือรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม ให้กับผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการร่วม

ในการปฏิบัติกรรบ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของกองทัพสหรัฐอเมริกา คือ ประธานาธิบดี และหน่วยปฏิบัติหลัก คือ หน่วยบัญชาการร่วม (Unified Command) เป็นกำลังรบร่วมจากทุกเหล่าทัพ รับผิดชอบเป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ขนาดใหญ่ โดยมีผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการร่วม (อัตรา พลเอก) เป็นผู้รับผิดชอบอำนาจการยุทธ โดยรับคำสั่งจาก ประธานาธิบดีผ่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยคำแนะนำทางทหารของ คณะเสนาธิการร่วม ส่วนรัฐมนตรีว่าการทบวงทำหน้าที่บริหารทางธุรการของแต่ละทบวง และมีผู้บัญชาการเหล่าทัพ (เสช.) รับผิดชอบในกิจการภายในเหล่าทัพ และจัดกำลังให้กับหน่วยบัญชาการร่วม, หน่วยบัญชาการเฉพาะต่าง ๆ

U.S. European Command, Stuttgart – Vaihingen, Germany

U.S. Pacific Command, Honolulu

U.S. Antic Command, Norfolk, VA

U.S. Southern Command, Miami, FL

U.S. Central Command, MacDill Air Force Base, FL

U.S. Space Command, Peterson Air Force Base, CO

U.S. Special Operations Command, MacDill Air Force Base, FL

U.S. Transportation Command, Scott Air Force Base, IL

U.S. Strategic Command, Offutt Air Force Base, NE

หน่วยบัญชาการเฉพาะ (Specified Command) ทำหน้าที่โดยเฉพาะ เช่น การขนส่ง เป็นต้น โดยให้การสนับสนุนหน่วยบัญชาการร่วม

5.1.4 การจัดระบบการส่งกำลังบำรุง ของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา

กองทัพบกสหรัฐอเมริกา จัดระบบการส่งกำลังบำรุง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

5.1.4.1 การส่งกำลังบำรุงระดับยุทธศาสตร์ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านอุตสาหกรรม และงานทางด้านพลเรือน ที่กระทำในประเทศสหรัฐอเมริกา มีขอบเขตกว้างขวางมาก การส่งกำลังบำรุงระดับยุทธศาสตร์นี้ จะเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับ การระดมพล, การจัดหา, การส่งหน่วยออกไปปฏิบัติการ, การเคลื่อนย้ายระดับยุทธศาสตร์ รวมทั้งการส่งกำลังบำรุงในเขตยุทธบริเวณ และเขตหลัง

5.1.4.2. การส่งกำลังบำรุงในระดับยุทธการ จะมุ่งเน้นเกี่ยวกับ การดูแลหน่วย, การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน, การแจกจ่าย ซึ่งรวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุ, การเคลื่อนย้ายกำลัง และการให้บริการทางการแพทย์ด้วย การส่งกำลังบำรุงในระดับยุทธการนี้ จะครอบคลุมเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนองตอบต่อแผนการ และปฏิบัติการหลักต่าง ๆ การส่งกำลังบำรุงในระดับนี้ จะมีผลทำให้การปฏิบัติการในระดับยุทธวิธีประสบความสำเร็จ

5.1.4.3. การส่งกำลังบำรุงในระดับยุทธวิธี จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถ ในการสู้รบหรือการปฏิบัติการต่าง ๆ ในสนามรบให้แก่ ผบ.หน่วยทางยุทธวิธี การส่งกำลังบำรุงในระดับยุทธวิธีที่ดี จะต้องสามารถให้การสนับสนุนแก่หน่วย ณ เวลาและตำบลที่ถูกต้องและเหมาะสม การส่งกำลังบำรุงในระดับนี้ จะมุ่งเน้นเกี่ยวกับเรื่อง การกำลังพล และอาวุธในระดับยุทธวิธี การซ่อมบำรุง และส่งกำลัง สป.3 รวมทั้งการขนส่งและการบริการทางการแพทย์

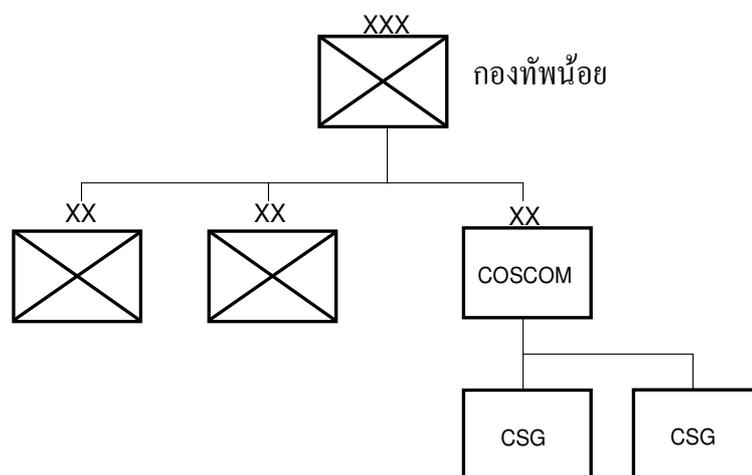
5.1.5 การจัดหน่วยส่งกำลังของกองทัพสหรัฐอเมริกา

การจัดระบบการส่งกำลังบำรุง ของกองทัพสหรัฐอเมริกา นั้น เป็นการจัดวางระบบไว้เป็นหลักการที่แน่นอน ชัดเจน ทั้งในยามปกติและยามสงคราม ซึ่งสอดคล้องตามแผนทางยุทธศาสตร์ ซึ่งได้จัดเตรียมไว้ กล่าวโดยสรุปคือ การจัดระบบส่งกำลังบำรุงในเขตภายในจะดำเนินการโดย General Services Administration (GSA) เป็นหลัก ส่วนในเขตยุทธบริเวณจะดำเนินการโดยหน่วยระดับต่าง ๆ ดังนี้

5.1.5.1 หน่วยส่งกำลังบำรุงในระดับกองทัพน้อย

กองทัพสหรัฐอเมริกา จัดหน่วย Corps Support Command (COSCOM) เป็นหน่วยรับผิดชอบทางการส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยขึ้นตรงของกองทัพน้อย เมื่อเข้าปฏิบัติงานในยุทธบริเวณ COSCOM เปรียบได้กับ กองบัญชาการช่วยรบของกองทัพไทย ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนทั่วไปกับหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพน้อย สำหรับการสะสมสิ่งอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ นั้น จำนวนวันส่งกำลังในการสะสมสิ่งอุปกรณ์ ขึ้นกับเวลาในการจัดส่งสิ่งอุปกรณ์ และขนาดของภาระ/ขนาดคลังในการจัดเก็บ ใน COSCOM จะประกอบไปด้วยส่วนธุรการ, ส่วนแผน, ส่วนส่งกำลัง, ส่วนซ่อมบำรุง, ส่วนเคลื่อนย้าย, ส่วนการบริการสนาม และส่วนการบริการทางการแพทย์

ภาพที่ 2.2 : การจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงของกองทัพน้อยสหรัฐอเมริกา

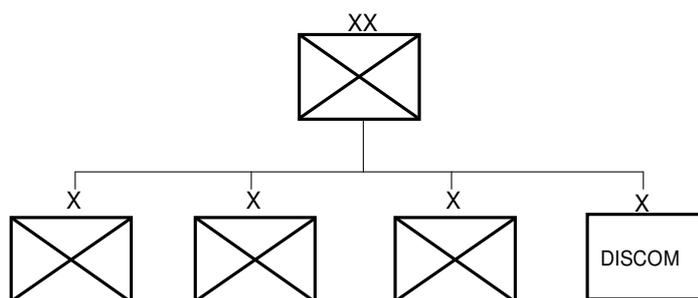

5.1.5.2 หน่วยส่งกำลังบำรุงในระดับกองพล

กองทัพสหรัฐอเมริกา จัดหน่วย Division Support Command (DISCOM) เป็นหน่วยรับผิดชอบทางการส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยขึ้นตรงของกองพล เมื่อเข้าปฏิบัติงานในยุทธบริเวณ DISCOM เปรียบได้กับกรมสนับสนุนของกองทัพไทย ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนโดยตรง

กับหน่วยต่าง ๆ ในกองพล สำหรับการสะสมสิ่งอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ นั้น จำนวนวันส่งกำลังในการสะสมสิ่งอุปกรณ์ โดยปกติจะอยู่ที่ 8 วันส่งกำลัง (อยู่ที่กรมสนับสนุนจำนวน 4 วันส่งกำลัง) สำหรับการจัดส่วนต่าง ๆ ใน DISCOM จะประกอบไปด้วย ส่วนธุรการ, ส่วนแผน, ส่วนส่งกำลัง, ส่วนซ่อมบำรุง, ส่วนเคลื่อนย้าย และส่วนบริการทางการแพทย์

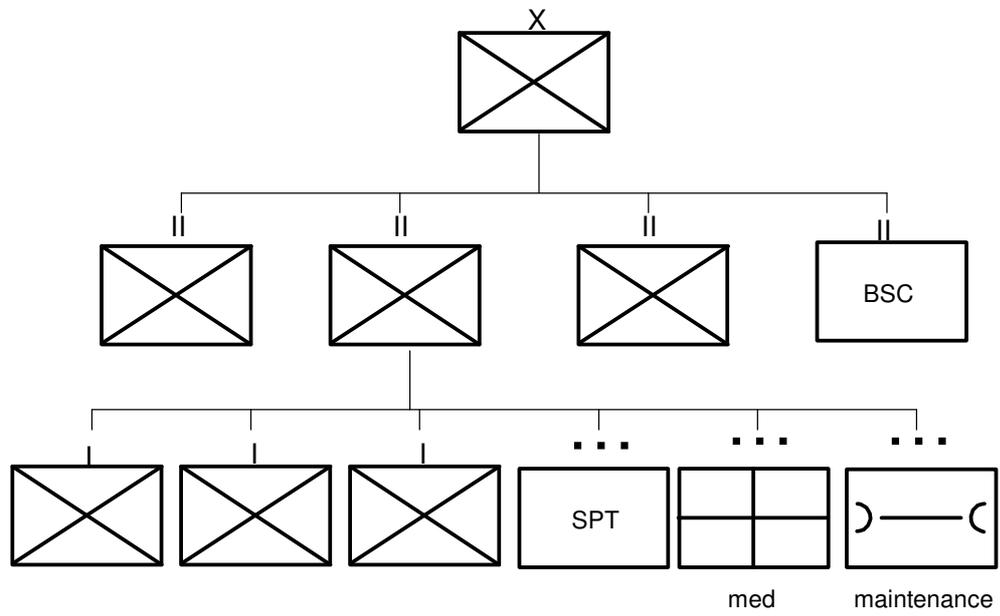
ภาพที่ 2.3 : การจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงในระดับกองพลของสหรัฐอเมริกา

5.1.5.3 หน่วยส่งกำลังบำรุงในระดับกรม และต่ำกว่า

กองทัพบกสหรัฐ ฯ จัดหน่วย Brigade Support Command ในพื้นที่ขบวนสัมภาระของกรม (กองพลน้อย) เป็นหน่วยรับผิดชอบของทางการส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยขึ้นตรงของกรม เมื่อเข้าปฏิบัติการ โดยตั้งในพื้นที่ขบวนสัมภาระของกรม (Brigade Support Area) (BSA) ซึ่งโดยปกติจะมีระดับการสะสมสิ่งอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ จำนวน 4 วันส่งกำลัง (อยู่ที่ขบวนสัมภาระของกรม จำนวน 2 วันส่งกำลัง) สำหรับขบวนสัมภาระของกองพัน โดยปกติจะมีระดับการสะสมสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ จำนวน 2 วันส่งกำลัง (อยู่ที่ขบวนสัมภาระกองพันจำนวน 1 วันส่งกำลัง อีก 1 วันส่งกำลัง อยู่ติดตัวทหารในระดับกองร้อย)

ภาพที่ 2.4 : การจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงในระดับกรมและต่ำกว่าของสหรัฐอเมริกา

ตารางที่ 2.1 : เปรียบเทียบงานการส่งกำลังบำรุง ของกองทัพบกสหรัฐอเมริกากับกองทัพบกไทย

	สหรัฐอเมริกา	ไทย
ประเภทสิ่งอุปกรณ์	<p>มี 10 ประเภท</p> <p>สป.1 food, water (อาหาร, น้ำ)</p> <p>สป.2 general & individual items</p> <p>สป.3 fuel & Iubricants (น้ำมัน และน้ำมัน อุปกรณ์)</p> <p>สป.4 construction & barrier materian</p> <p>สป.5 ammunition (กระสุน)</p> <p>สป.6 personal demand items (สป.ตามความต้องการของบุคคล)</p> <p>สป.7 major end items (ยุทธภัณฑ์หลัก)</p> <p>สป.8 medical supplies (สป.สายแพทย์)</p> <p>สป.9 repairparts (ชิ้นส่วนซ่อม)</p> <p>สป.10 civilian supplies (สป.ที่ใช้สนับสนุนพลเรือน)</p>	<p>มี 5 ประเภท</p> <p>สป.1 อาหาร, น้ำ</p> <p>สป.2 สิ่งอุปกรณ์ซึ่งอนุมัติให้หน่วยมีไว้ในครอบครองโดยระบุเป็นอัตราของหน่วยหรือบุคคล</p> <p>สป.3 น้ำมันและน้ำมันอุปกรณ์</p> <p>สป.4 สิ่งอุปกรณ์ซึ่งมิได้ระบุไว้ในอัตราของหน่วยและมีได้จัดไว้เป็นสิ่งอุปกรณ์ตามประเภทอื่น ๆ แต่อาจให้หน่วยมีไว้ในครอบครองตามความจำเป็น</p> <p>สป.5 กระสุน วัตถุระเบิด และวัตถุเคมี ซึ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติทางทหาร</p>
การเก็บรักษา	<p>มี 4 ระดับ</p> <p>ระดับ 1 Unit Basic Load & Precribed Load List (ระดับอัตรามูลฐานและอัตราพิกัด)</p> <p>ระดับ 2 Authorized Stockage List (DS and GS) ระดับสะสมที่อนุมัติ (โดยตรงและทั่วไป)</p> <p>ระดับ 3 Army War Reserve (ashore and afloat) ระดับสำรองสงคราม (บนบกและในทะเล)</p> <p>ระดับ 4 Depot stocks ระดับคลัง</p>	<p>มี 4 ระดับ</p> <p>ระดับ 1 หน่วยใช้</p> <p>ระดับ 2 หน่วยสนับสนุนโดยตรง</p> <p>ระดับ 3 หน่วยสนับสนุนทั่วไป</p> <p>ระดับ 4 หน่วยระดับคลัง</p>

	สหรัฐอเมริกา	ไทย
การซ่อมบำรุง	มี 5 ชั้น ชั้นที่ 1 crew/opevator ผู้ใช้, พลประจำ ชั้นที่ 2 Organizational (adjust & minor replacement) ช่างประจำหน่วย ชั้นที่ 3 Direct Support (replace major assemblies) การสนับสนุนโดยตรง ชั้นที่ 4 General Support (rebuild major assemblies) การสนับสนุนทั่วไป ชั้นที่ 5 Depot (overhaul) ระดับคลัง	มี 5 ชั้น ชั้นที่ 1 ผู้ใช้, พลประจำ ชั้นที่ 2 ช่างประจำหน่วย ชั้นที่ 3 การสนับสนุนโดยตรง ชั้นที่ 4 การสนับสนุนทั่วไป ชั้นที่ 5 ระดับคลัง
การแยกประเภทยุทโธปกรณ์	แบ่งตามประเภทยุทโธปกรณ์ tank/automotive รถถังและยานยนต์ armament อาวุธ aviation อากาศยาน communications เครื่องสื่อสาร missile จีปนาอาวุธ engineer เครื่องมือช่าง power generation เครื่องกำเนิดพลังงาน intelligence & electronic warfare อุปกรณ์ การข่าวกรองและสงครามอิเล็กทรอนิกส์	แบ่งตามสายยุทธบริการ สายสื่อสาร สายสรรพาวุธและช่าง สายขนส่ง สายพลการ สายวิทยาศาสตร์ สายการแพทย์ สายยุทธโยธา สายการสัตว
การบริการสนาม	Parachute Rigging การพักร่ม Mortuary Affairs การฝังศพ Clothing Exchange การแลกเปลี่ยนเสื้อผ้า Laundry & Bath การซักผ้าและการอาบน้ำ Food Service อาหาร	การพักร่ม การฝังศพ การอาบน้ำและการซักผ้า อาหาร

	สหรัฐอเมริกา	ไทย
การบริการทาง การแพทย์	<p>มี 5 ระดับ</p> <p>ระดับ 1 Self Aid/Buddy Aid/Life Saving การช่วยเหลือตนเอง, ช่วยเหลือโดยเพื่อน</p> <p>ระดับ 2 Bn AID Station w/PA & Physician ที่พยาบาลของกองพัน</p> <p>ระดับ 3 Field Hospitals w/full range of medical capabilities โรงพยาบาลสนาม</p> <p>ระดับ 4 Level III capability plus definitive therapy เช่นเดียวกับระดับ 3 แต่เพิ่มแพทย์เฉพาะทาง</p> <p>ระดับ 5 CONUS facilities including VA and civilian hospitals สถานพยาบาลต่าง ๆ ใน US</p>	<p>มี 4 ระดับ</p> <p>ระดับ 1 ช่วยเหลือตนเองหรือช่วยโดยเพื่อน</p> <p>ระดับ 2 ที่พยาบาลของกองพัน, กรม และกองพล</p> <p>ระดับ 3 โรงพยาบาลของกองทัพ และสถานพยาบาลอื่น ๆ</p> <p>ระดับ 4 โรงพยาบาลภูมิพล, โรงพยาบาลปิ่นเกล้า, และโรงพยาบาลพระมงกุฎฯ</p>

5.2 ประเทศอังกฤษ

การจัดหน่วยกำลังกองทัพบก

กองทัพบกสหราชอาณาจักร มีกำลังประจำการ (Regular Army) ประมาณ 112,000 คน และกำลังสำรอง (Territorial Army : TA) ประมาณ 59,000 คน โดยได้บรรจุกำลังประจำการในหน่วยต่อไปนี้ 1 กองบัญชาการกองทัพน้อยในเยอรมนี, 1 กองบัญชาการกองพลยานเกราะที่ 1 (UK) ในเยอรมนี, 1 กองบัญชาการกองพลทหารราบยานเกราะที่ 3 (UK) ในอังกฤษ, 3 กองบัญชาการกองพลน้อยในเยอรมนี และ 17 กองบัญชาการกองพลน้อยในอังกฤษ

การบริการงานใน กองทัพบกสหราชอาณาจักร เป็นความรับผิดชอบของ คณะกรรมการ กองทัพบก (Army Board) ซึ่งประกอบไปด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม, รัฐมนตรีช่วยกระทรวงกลาโหมฝ่ายจัดซื้อจัดหา, รัฐมนตรีช่วยกระทรวงกลาโหมฝ่ายบริหารกองทัพ, ปลัดกระทรวงกลาโหม, เสนาธิการทหารบก (หรือผู้บัญชาการทหารบก), รองปลัดกระทรวงกลาโหม, เจ้ากรมกำลังพลทหารบก (Adjutant General), เจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบก (Quartermaster General), เจ้ากรมสรรพาวุธ (Master General of the Ordnance), ผู้บัญชาการกองกำลังภาคพื้นดิน (Commander in Chief Land Command), ผู้บัญชาการหน่วยสนับสนุนสหราชอาณาจักรในเยอรมนี

(Commander of UK Support Command Germany) และรองเสนาธิการทหารบก (รองผู้บัญชาการทหารบก)

ตารางที่ 2.2 : การจัดหน่วยส่งกำลังของกองทัพบกอังกฤษ

หน่วยระดับกองพัน	กำลังประจำการ	กำลังสำรอง
กองพันรถถัง (Armoured Regiment)	9	-
กองพันทหารม้าลาดตระเวน (Armoured Recce Regiment)	2	5
กองพันทหารราบยานเกราะ (Armoured Infantry Battalion)	8	-
กองพันทหารราบรถหุ้มเกราะยานล้อ (Mechanised Infantry Battalion)	4	-
กองพันทหารราบเคลื่อนที่ทางอากาศ (Airmobile Battalion)	2	-
กองพันทหารราบส่งทางอากาศ (Parachute Battalion)	3	-
กองพันทหารราบเบา (Light Role Battalion)	21	34
กองพันทหารราบกุ่มซ่า (Gurkha Battalion)	2	-
กองพันปฏิบัติการพิเศษ (Special Air Service Regiment)	1	2
กองพันบินทหารบก (Army Air Corps Regiment)	5	1
กองพันทหารปืนใหญ่สนาม (Artillery Field Regiment)	12	3
กองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน (Air Defence Regiment)	4	3
กองพันทหารช่าง (Engineer Regiment)	10	9
กองพันทหารสื่อสาร (Signal Regiment)	11	11
กองพันอิเล็กทรอนิกส์ (EW Regiment)	1	-
กองพันสนับสนุนยุทโธปกรณ์ (Equipment Support Regiment)	5	5
กองพันส่งกำลังบำรุง (Logistics Regiment)	26	11
โรงพยาบาลสนาม (Field Ambulance/Hospital)	12	18

ทั้งนี้ ไม่รวม 6 กองพันทหารราบของไอร์แลนด์ และ 1 กองพันทหารราบยิบรอลตาร์

ข้อตกลงใจของคณะกรรมการจะสั่งการลงไป และปฏิบัติโดยฝ่ายเสนาธิการของ กองบัญชาการต่าง ๆ โดยมีเสนาธิการทหารบก (CGS) เป็นผู้รับผิดชอบเรื่องการปฏิบัติการของ กองทัพบก เพื่อสนับสนุนนโยบายด้านการป้องกันประเทศ ด้วยการควบคุมบังคับบัญชา และกำกับ ดูแลผ่านผู้บัญชาการ และฝ่ายเสนาธิการของกองบัญชาการต่าง ๆ

กระทรวงกลาโหมควบคุมการดำเนินงานของกำลังกองทัพบก ผ่านหน่วยบัญชาการ 2 หน่วย คือ Army Headquarter ในกระทรวงกลาโหม และ PJHQ (Permanent Joint Headquarter) ซึ่ง โดยทั่วไปแล้ว กำลังพลของกองทัพบก มักปฏิบัติการภายใต้การบังคับบัญชาของ PJHQ

หน่วยบัญชาการหลักของกองทัพบกอังกฤษมี 3 หน่วย คือ กรมกำลังพล (Adjutant General) รับผิดชอบในเรื่องธุรการ การกำลังพลและการฝึกและกรมส่งกำลังบำรุง (Quartermaster General) รับผิดชอบในเรื่องการส่งกำลังบำรุง และ หน่วยบัญชาการภาคพื้นดิน (Land Command) หน่วยบัญชาการภาคพื้นดินรับผิดชอบการจัดเตรียมกำลังรบของกองทัพบกสำหรับปฏิบัติการทั่วโลก

หน่วยบัญชาการภาคพื้นดิน (Land Command) ควบคุมบังคับบัญชากำลังกองทัพบก ประมาณ 75% และขีดความสามารถของกำลังรบทางบกทั้งสิ้น บทบาทของหน่วยบัญชาการ ภาคพื้นดิน (Land Command) คือการเตรียมส่ง และดำรงสภาพขีดความสามารถในการปฏิบัติการ ของกองทัพบก ซึ่งประกอบไปด้วยกำลังปฏิบัติการบนเกาะอังกฤษ, ในเยอรมนี, เนปาล และบรูไน รวมทั้งหน่วยฝึกของกองทัพบกใน แคนาดา, เบลีซ และเคนยา หน่วยในการบังคับบัญชาของ หน่วย บัญชาการภาคพื้นดิน (Land Command) มี 8 หน่วย แต่ละหน่วยมีผู้บังคับบัญชายศ พลตรี ดังนี้

กองพลพร้อมปฏิบัติการ (Ready Divisions) กองพลพร้อมปฏิบัติการมี 2 กองพล คือ 1 (UK) Division ในอังกฤษ ทั้งสองกองพลเตรียมไว้สำหรับปฏิบัติการในกองทัพน้อยตอบโต้เร็ว ของกองกำลังพันธมิตรยุโรป (ACE Rapid Reaction Forces : ARRC) ซึ่งเป็นกำลังทางยุทธศาสตร์ ของ NATO นอกจากนี้ยังรับภารกิจอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนบทบาทด้านการป้องกันประเทศอื่น ๆ นอกจากนี้ยังเป็นกองพลปฏิบัติการแล้ว ยังทำหน้าที่บังคับบัญชาหน่วยทหารที่มีที่ตั้งหน่วยภายในที่ตั้ง และพื้นที่รับผิดชอบของกองพลด้วย

(UK) Armored Division กองพลยานเกราะที่ 1 ของอังกฤษ มีกำลังรบหลัก คือ กองพลน้อยยานเกราะ จำนวน 3 กองพลน้อย สนับสนุนด้วย 3 กองพันทหารสื่อสาร, 1 กองพัน ทหารม้าลาดตระเวน, 1 กองพันบินทหารบก, 4 กองพันปืนใหญ่สนาม, 1 กองพันป้องกันภัยทาง อากาศ, 4 กองพันทหารช่าง, 4 กองพันส่งกำลังบำรุง, 3 กองพันสนับสนุนยุทธโศปกรณ์, 3 หน่วย พยาบาลสนาม และ 1 กองร้อยสารวัตร นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนทางการช่วยรบจาก หน่วย บัญชาการสนับสนุนในเยอรมนี

(UK) Division กองพันทหารราบยานเกราะที่ 3 ของอังกฤษ มีกำลังรบหลัก ประกอบด้วย 2 กองพลน้อย ทหารราบยานเกราะ และกองพลน้อยส่งทางอากาศที่ 5 (5 ABBde) รวมทั้งมี กองพลน้อย Wessex ที่ 43 ซึ่งเป็นกำลังสำรอง สำหรับการขยายกำลัง และจะเสริมกำลังด้วย 1 กองพลน้อยยานเกราะของอิตาลี เมื่อต้องปฏิบัติการในกองกำลังพันธมิตรนาโต้ ส่วนสนับสนุนการรบและสนับสนุนการช่วยรบประกอบด้วย 1 กองพันทหารสื่อสาร, 1 กองพันทหารม้าลาดตระเวน, 1 กองพันบินทหารบก, 1 กองพันจรวดหลายลำกล้อง, 2 กองพันต่อสู้อากาศยาน, 3 กองพันปืนใหญ่สนาม, 2 กองพันทหารช่าง, 2 กองพันส่งกำลังบำรุง, 1 กองพันสนับสนุนยุทธโศปกรณ์, 5 หน่วยพยาบาลสนาม และกองร้อยสารวัตร

กองพลหนุน (Regenerate Divisions) มี 3 กองพล คือ กองพลที่ 2 ที่เมือง York, กองพลที่ 4 ที่เมือง Alders hot และ กองพลที่ 5 ที่เมือง Shrew bury ทั้ง 3 กองพลมีหน้าที่บังคับบัญชาหน่วยในพื้นที่ตามเขตอำเภอที่รับผิดชอบ และจะเป็นแกนสำหรับการจัดตั้งกองพลใหม่ 3 กองพล ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทต้องการขยายกำลังพลทางบกเพื่อรองรับภัยคุกคามขนาดใหญ่ จากภายนอกประเทศแต่ละกองพลจะประกอบด้วย 3 กองพลน้อย

ภาคทหารบก (Military Districts) กองทัพบกสหราชอาณาจักร มี 3 ภาคทหารบก คือ สก็อตแลนด์ ลอนดอน และหน่วยบัญชาการสนับสนุนในเยอรมนี ซึ่งมีหน้าที่บังคับบัญชาหน่วยทหารในพื้นที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ หน่วยบัญชาการสนับสนุน ยังมีหน้าที่ให้การสนับสนุนทางการช่วยรบต่อกำลังของกองทัพอังกฤษ ในเยอรมนีด้วย ทั้ง 5 กองพล และ 3 ภาคทหารอาจมีหน่วยขึ้นตรงทั้ง 3 กองพลน้อย และค่ายทหาร ซึ่งมีหน้าที่จะมีทั้งงานปฏิบัติการและงานสนับสนุน นอกจากโครงสร้างบังคับบัญชาของกองทัพบกข้างต้นแล้ว ยังมีหน่วยอื่น ๆ ที่สำคัญ ได้แก่

1 กองพลน้อยเคลื่อนที่ทางอากาศที่ 24 ภายใต้การบังคับบัญชาของกองพลที่ 4 ในภาวะปกติ และจะปฏิบัติการเป็นส่วนหนึ่งของ Multi National Division (Center) ซึ่งเป็นกองพลเคลื่อนที่ทางอากาศ มี บก. ตั้งอยู่ที่เมือง Rheindahlen ประเทศเยอรมนี

2 กองกำลังอังกฤษใน ACE Mobile Force ของยุโรป ซึ่งประกอบด้วย กองบัญชาการส่วนส่งกำลังบำรุง และกองพันทหารราบ

กองพลน้อยสื่อสาร จำนวน 32 กองพลน้อย

กลุ่มสนับสนุนทางการช่วยรบ จำนวน 2 กลุ่ม

กล่าวโดยสรุป กองทัพบกประเทศอังกฤษ แบ่งการจัดออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ดังนี้

1. การจัดโดยทั่วไป กองทัพบกอังกฤษ โดยกองบัญชาการกำลังทางบก (United Kingdom Land Forces – UKLF HQ) ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ที่เมือง ซอลลิสเบอรี จะจัดแบ่งพื้นที่ควบคุมหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบกอังกฤษ ที่มีที่ตั้งกระจัดกระจายภายในประเทศ เป็นเขตมณฑลทหารบก

(Military Districts) จำนวน 6 มณฑล โดยมีกองบัญชาการมณฑลทหารแต่ละพื้นที่รับผิดชอบควบคุม อำนาจการด้านการฝึก – ศึกษา และธุรการต่าง ๆ ให้กับหน่วยในพื้นที่รับผิดชอบ

2. การจัดกำลังรบหลัก กำลังรบหลักของกองทัพบกอังกฤษ ประกอบด้วย 1 กองบัญชาการกองทัพน้อย, 3 กองพลยานเกราะ, 1 กองพลทหารราบ, 1 กองพลน้อยเคลื่อนที่ทางอากาศ, 1 กองพลน้อยทหารราบยานเกราะ และหน่วยสนับสนุนประเภทต่าง ๆ

การจัดหน่วยสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุง

ในพื้นที่ส่วนฐาน (Base Area) มีหน่วยรับผิดชอบในการดำเนินงาน 3 หน่วย คือ HQ QMC (Headquarter Quarter Master General), Medical Corps, และ Engineer Corps โดยมีการดำเนินการสนับสนุน ดังนี้

1. HQ QMC (Headquarter Quarter Master General) ซึ่งตั้งอยู่ที่เมือง Andover มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดำเนินงานด้านการส่งกำลังบำรุง 2 หน่วย คือ

1.1 Logistic Support (Army) : DG LOG SP (A) ดำเนินงานในด้านส่งกำลัง, การแจกจ่าย, เสบียงอาหาร และการไปรษณีย์ การสนับสนุนส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่ตัวทหารมากกว่า ยุทโธปกรณ์หรือเครื่องมือ

1.2 Equipment Support Organization : ESO รับผิดชอบในด้านจัดหา ชิ้นส่วนซ่อม การซ่อมบำรุงรวมทั้งให้การสนับสนุนในทางเทคนิค และการพัฒนายุทธโปกรณ์ที่จะนำมาใช้ในอนาคต การสนับสนุนมุ่งเน้นไปที่ยุทธโปกรณ์และเครื่องมือ

หน่วยปฏิบัติงานด้านการส่งกำลังบำรุง แต่เดิมประกอบด้วยเหล่าต่าง ๆ จำนวน 5 เหล่า อันได้แก่ เหล่าขนส่ง (Transport Corps), เหล่าส่งกำลัง (Supply Corps), เหล่าแรงงาน (Labour Corps), เหล่าเสบียง (Catering Corps), และเหล่าไปรษณีย์ (Postal and Courier Services) ต่อมาได้มีการรวมเหล่า เทคนิคดังกล่าวเข้าด้วยกัน แล้วตั้งเป็นหน่วยส่งกำลังบำรุง (The Royal Logistic Corps : RLC) ขึ้น เมื่อ 5 เม.ย. 1993 และหน่วยปฏิบัติในด้านการสนับสนุนยุทธโปกรณ์ (ES) ได้แก่หน่วยที่มีชื่อว่า “The Royal Electrical Mechanical Engineer” (REME) โดย Medical Corps รับผิดชอบงานด้านการบริการทางการแพทย์, Engineer Corps รับผิดชอบงานด้านการช่าง

2. ในสนาม (In the Field) ในการสนับสนุนหน่วยทหารในสนาม จะมีการจัดหน่วยสนับสนุนโดยตรง (Close Support : CS) และหน่วยสนับสนุนทั่วไป (General Support : GS) การจัดเป็นพันธกิจ ซึ่งหน่วย CS จะปฏิบัติงานอยู่ใน Brigade Support Groups (BSGS) และหน่วย GS จะปฏิบัติงานอยู่ใน Divisional Support Groups (DSG)

2.1 หน่วยสนับสนุนโดยตรง (Close Support Regiment) จะประกอบด้วย กองบังคับการ, กองพันสนับสนุน 1 กองพัน ต่อ 1 กองพลน้อย (เว้นกองพลน้อยส่งทางอากาศซึ่งจะมีหน่วยสนับสนุนในตัวเองแล้ว) 1 กองพันสนับสนุนสำหรับหน่วยขึ้นตรงกองพล (หน่วยนอกพล.น้อย.) และหน่วยซ่อมบำรุงยานพาหนะและยุทโธปกรณ์ของตนเอง (Workshop)

2.2 หน่วยสนับสนุนทั่วไป (General Support Regiment) จะประกอบไปด้วย บก. และ 5 กองพันตามพันธกิจ อันได้แก่ กองพันสนับสนุนทหารปืนใหญ่ (Artillery Support Squadrons) กองพันประจำพื้นที่สนับสนุนกองพล (Divisional Supply Area Squadron) กองพันไปรษณีย์ (Postal and Courier Squadron) กองพลเคลื่อนย้ายรถถัง (Tank Transporter Squadron) และหน่วยซ่อมบำรุง (Workshop)

การพัฒนากระบวนการส่งกำลังบำรุง

ปัจจุบันกองทัพสหราชอาณาจักร ๑ ได้พยายามลดกำลังทหารประจำการลงเป็นจำนวนมาก มีผลทำให้ต้องมีการปรับระบบการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงด้วย กล่าวคือพยายามลดจำนวนเจ้าหน้าที่ลง ใช้การผลิตและเจ้าหน้าที่พลเรือนให้มากขึ้น คลังสิ่งอุปกรณ์ โรงงานซ่อมบางส่วนได้ถูกโอนให้พลเรือนไปดำเนินการ รวมทั้งหน่วยปฏิบัติในด้านการสนับสนุนและบริการ ได้มีโครงการทดสอบถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งเรียกว่า “Market Testing” ซึ่งหลังจากได้ผลการทดสอบแล้ว ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดใหม่เป็นจำนวนมาก รูปแบบการจัดใหม่นี้เน้นการจัดไปในแบบพันธกิจ (Functional Type) ซึ่งในทางการบริหารงานถือว่ามีประสิทธิภาพมากกว่า

นอกจากนี้ยังได้นำเอาเทคโนโลยีทางการส่งข่าวสารข้อมูลใหม่ ๆ มาใช้ในการสนับสนุนในด้านการส่งกำลังบำรุงเพื่อ ลดจำนวนเจ้าหน้าที่, ลดปริมาณการสะสม, ลดภาระในการเคลื่อนย้ายสิ่งอุปกรณ์ ซึ่งระบบที่เริ่มนำมาใช้ได้แก่ระบบ “LOGTRACKS” ซึ่งใช้ได้ผลในบอสเนีย โดยใช้ระบบการสื่อสารจากดาวเทียมมาควบคุม ระบบสะสม, การเก็บรักษาการแจกจ่ายและการส่งสิ่งอุปกรณ์จากคลังหรือผู้ผลิต/ผู้ขายไปยังผู้รับการสนับสนุน “VITAL” ซึ่งเป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์(Computer Network Systems) เชื่อมต่อระหว่างคลังในพื้นที่ส่วนฐาน ตำบลส่งกำลังต่างๆ ตามเส้นหลักการส่งกำลังและตำบลปลายทาง

ปัจจุบันอังกฤษได้ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการทหาร (Contractorisation) ซึ่งจากการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 15 ปีเศษ เป็นผลให้สามารถลดกำลังพล และหน่วยช่วยรบต่าง ๆ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ และข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ

5.3 ประเทศฝรั่งเศส

กองทัพบกฝรั่งเศสในต้นศตวรรษที่ 21 เป็นกองทัพรูปแบบใหม่ มีความเป็นทหารอาชีพและทันสมัย ประสิทธิภาพของกองทัพตั้งบนพื้นฐานของทรัพยากรมนุษย์ อาวุธยุทโธปกรณ์ และจัดองค์กรที่จะเอื้ออำนวยให้กองทัพสามารถปรับตัวเข้าเผชิญกับสถานการณ์ในยุโรป และภูมิภาคอื่นได้ โครงสร้างใหม่ของกองทัพบก ประกอบด้วยระบบปฏิบัติงานหลายระบบที่สอดคล้องกัน ทั้งระบบอาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบการติดต่อสื่อสาร คลอดจนวนระบบสารสนเทศ ซึ่งได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า สำหรับเพิ่มพูนขีดความสามารถในการโจมตี การป้องกันตนเอง การเคลื่อนที่ การลาดตระเวนเฝ้าตรวจ และการสนับสนุน

โครงสร้างกองทัพบกฝรั่งเศส

กองทัพบกฝรั่งเศสสมัยใหม่ จะได้รับมอบภารกิจในกรอบของการปฏิบัติการผสมกับนานาชาติที่สำคัญ 2 ประการ คือ การปฏิบัติการในความขัดแย้งระหว่างกำลังทหาร คือ การรบในสงครามตามแบบ (War) และการปฏิบัติการในความขัดแย้งที่กว้างขวางกว่า ซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งฝ่ายพลเรือนและทหาร รวมทั้งการต่อต้านการก่อการร้าย หรือการต่อต้านกองโจรอันเป็นการปฏิบัติการที่นอกเหนือไปจากสงคราม (Operations Other Than War)

เพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจตามที่ได้รับมอบหมาย ระบบอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพบกจะต้องมีความอ่อนตัว โดยสามารถปรับให้เหมาะสมกับการปฏิบัติการได้หลายรูปแบบ เพื่อให้กองทัพสามารถดัดแปลงให้เกิดความได้เปรียบทางยุทธการได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งประกันให้มีความหลากหลาย มีการพัฒนา และสามารถปรับและเปลี่ยนแปลงแนวความคิดในการปฏิบัติได้ง่าย การใช้กำลังทหารของกองทัพบก จะตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติการด้านข้อมูลข่าวสารและจะเกี่ยวข้องกับวิธีการปฏิบัติ 2 วิธี คือ การใช้อำนาจบังคับ (Coercion) และการควบคุมความรุนแรง (Control of violence) การจัดกำลังแบบผสมผสานกันในลักษณะพิเศษนี้ จะต้องสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี กองทัพต้องดำรงขีดความสามารถ 2 ประการอยู่เสมอ ได้แก่

1. การส่งกำลังพล 30,000 คน ไปปฏิบัติการโฉบทะเล ในพื้นที่ห่างไกลจากประเทศเป็นระยะเวลานาน 1 ปี พร้อมด้วยการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง ในขณะเดียวกันต้องดำรงขีดความสามารถในการส่งกำลังพล จำนวน 5,000 คน ไปพลัดเปลี่ยนได้ทุก 4 เดือน
2. มีกำลังพลเตรียมพร้อม จำนวน 50,000 คน สำหรับปฏิบัติการร่วมกับพันธมิตร ในยุโรป

นอกจากทั้งสองกรณีนี้แล้ว กองทัพบกยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำรงขีดความสามารถที่จะใช้กำลังทหาร ณ ที่ใดก็ได้ภายในประเทศในกรอบการใช้กำลังภายในประเทศและเพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการดังกล่าวข้างต้น กองทัพบกจึงมีการจัดองค์กรในระบบใหม่ที่แตกต่างออกไป ซึ่งออกแบบใหม่เหมาะสมกับหลักการ 5 ประการ คือ

1. การจัดแบบโมดูล (Modularity) เป็นการจัดหน่วยทหารบกให้มีมาตรฐานในหลากหลายรูปแบบและขีดความสามารถที่เกื้อกูลต่อการผสมผสานหน่วย และกำลังพลได้อย่างอ่อนตัว และเหมาะสมกับภารกิจมากที่สุด โดยมุ่งหมายเพื่อให้สามารถจัดกองกำลังสำหรับส่งไปปฏิบัติการในสถานการณ์ฉุกเฉินทุกประเภท ดังนั้น กองทัพบกฝรั่งเศสจะสามารถจัดกำลังให้แตกต่างกัน ได้ทุกครั้งและดัดแปลงให้เหมาะสมกับภารกิจกำลังพลของฝ่ายตรงข้ามและพื้นที่ปฏิบัติการ

2. การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด (Economy of Resources) เป็นการรวมการใช้ทรัพยากรของกองทัพบก ได้แก่ ปืนใหญ่พื้นดินสู่อากาศ เครื่องยิงจรวดหลายลำกล้อง การสงครามอิเล็กทรอนิกส์และการข่าวกรอง การสื่อสารในยุทธบริเวณ การสนับสนุนการข้ามลำน้ำ และการส่งกำลังบำรุง แทนที่จะแบ่งมอบทรัพยากรดังกล่าวให้หน่วยระดับยุทธการอย่างถาวร

3. การแบ่งมอบอำนาจหน้าที่ตามสายบังคับบัญชาด้วยการมอบให้ฝ่ายเสนาธิการกองทัพบก (Army Staff) รับผิดชอบในการวิเคราะห์ประเมินและกำหนดภารกิจ และการจัดตั้งระบบการประสานงานระหว่างฝ่ายเสนาธิการกองทัพบก กับหน่วยบัญชาการ และกรมฝ่ายเสนาธิการต่าง ๆ ของหน่วยบัญชาการ

4. การแบ่งอย่างชัดเจน ระหว่างสายการบังคับบัญชาของหน่วยส่วนภูมิภาค กับสายการบังคับบัญชาของหน่วยปฏิบัติการกิจเฉพาะ

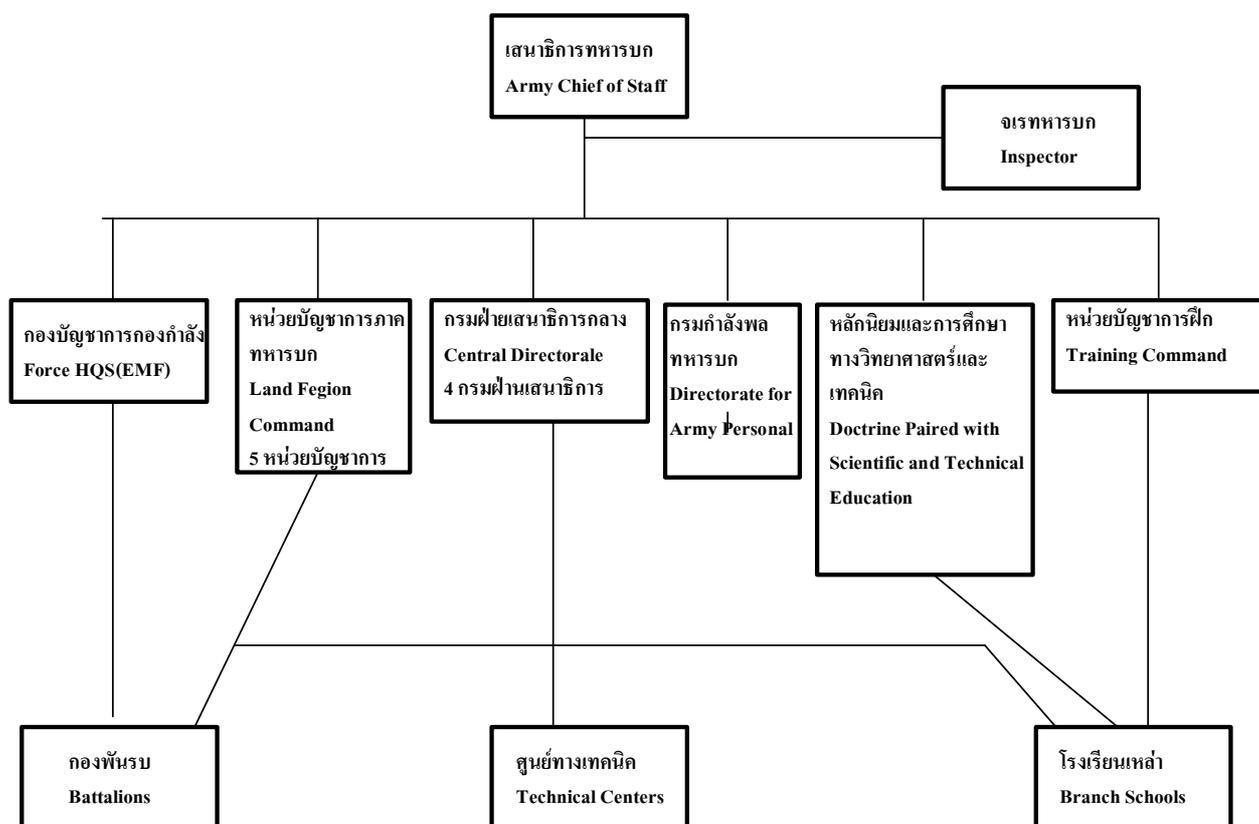
4.1 สายการบังคับบัญชาหน่วยส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 5 ภาคทหารบก รับผิดชอบในเรื่อง การเงิน งบประมาณ งานธุรการ และการสนับสนุนประจำวันแก่หน่วยในพื้นที่

4.2 สายการบังคับบัญชาของหน่วยปฏิบัติการกิจเฉพาะ ประกอบด้วย

- หน่วยรับผิดชอบด้านการฝึก : CFAT และ CFLT
- หน่วยรับผิดชอบด้านการสนับสนุนทางการช่วยรบ : DCCAT, DCG, DCMAT, DCTEI และ DCPA

- หน่วยรับผิดชอบด้านหลักนิยม : DEMSAT ด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี , COFAT ด้านการฝึก, และ DPMAT ด้านการจัดการกำลังพล

ภาพที่ 2.5 : การจัดองค์กรสำหรับการควบคุมบังคับบัญชา

5. หน่วยบัญชาการระดับยุทธการ มี 3 ระดับ คือ

5.1 ระดับ 1 หน่วยบัญชาการสูงสุด คือ หน่วยบัญชาการกองกำลังทางบก (Land Force Command : CFAT) เป็นหน่วยบังคับบัญชากองกำลังทั้งหมดเพียงหน่วยเดียว โดย CFAT มีภารกิจสำคัญ 2 ประการ คือ การฝึกกองบัญชาการและกำลังทางบกที่จะส่งไปปฏิบัติการโพ้นทะเล และการจัดตั้ง กองบัญชาการกองทัพอากาศพื้นดินในระดับ NATO หรือกองบัญชาการผสมในยุทธบริเวณ สำหรับการปฏิบัติการทางทหารขนาดใหญ่ อีกหนึ่งหน่วยที่ปฏิบัติงานร่วมกับ CFAT คือ หน่วยบัญชาการส่งกำลังบำรุงภาคพื้นดิน (Land Logistics Command : CFLT) ซึ่งมีความรับผิดชอบในการสนับสนุนหน่วยปฏิบัติทั้งหมด ทั้งในการฝึกและการปฏิบัติการรบขนาดใหญ่

5.2 ระดับ 2 เป็นหน่วยขึ้นตรงของ CFAT ประกอบด้วย กองบัญชาการกองกำลังทหาร (EMF) จำนวน 4 กองบัญชาการ ซึ่งรับผิดชอบเฉพาะการวางแผนทางยุทธการ การจัดกำลัง และการใช้กำลังทั้งในการฝึกและการปฏิบัติการยุทธ โดย EMF จะต้องพร้อมถูกส่งออกไปปฏิบัติการในทันทีทันใด EMF ไม่มีกำลังภายใต้การบังคับบัญชาในภาวะปกติ โดยใน

การปฏิบัติการจะต้องมีขีดความสามารถในการควบคุมบังคับบัญชาหน่วยดำเนินกลยุทธ์ขนาดกองพล พร้อมด้วยหน่วยส่งกำลังบำรุง รวมทั้งสามารถจัดตั้งกองบัญชาการผสมระดับกองพล ตามรูปแบบของ NATO หรือ กองบัญชาการยุทธบริวารร่วม ตามกรอบข้อตกลงของประเทศได้อย่างรวดเร็ว

5.3 ระดับ 3 เป็นการ จัดกำลังทหารและทรัพยากร สำหรับใช้ในการปฏิบัติการรบ (การจัดแบบโมดูล) ประกอบด้วยหน่วยระดับกองพัน ที่จัดกำลังรวมกลุ่มเป็นกองพลน้อยในลักษณะต่าง ๆ ตามขีดความสามารถเฉพาะดังนี้ : ยานเกราะ ทหารราบยานเกราะ ยานเกราะเบา ทหารราบเคลื่อนที่ทางอากาศ และส่งกำลังบำรุง

นอกเหนือไปจากกองพลน้อยผสมฝรั่งเศส – เยอรมันแล้ว กองทัพบกฝรั่งเศส มีกำลังรบ จำนวน 8 กองพลน้อย ประกอบด้วยกองพันแบบต่าง ๆ จำนวน 4 – 7 กองพัน ได้แก่ กองพันทหารราบ, กองพันรถถัง, กองพันทหารปืนใหญ่ และกองพันทหารช่าง, 1 กองพลน้อยเคลื่อนที่ทางอากาศ และ 2 กองพลน้อยส่งกำลังบำรุง ซึ่งกองพลน้อยเหล่านี้มิได้เป็นหน่วยขึ้นตรงต่อ EMF แต่จะขึ้นสมทบกับ EMF เฉพาะการปฏิบัติการเผชิญสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือการปฏิบัติการหรือการฝึกซ้อม/ผสมขนาดใหญ่เท่านั้น

ส่วนกองพันสนับสนุนการรบ และการสนับสนุนการช่วยรบ ที่มีหน้าที่พิเศษ และชำนาญเฉพาะด้าน จะรวมการจัดไว้ในกองพลน้อยสนับสนุนการรบพิเศษ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยทหารสื่อสาร หน่วยทหารปืนใหญ่ หน่วยทหารช่าง และหน่วยข่าวกรอง

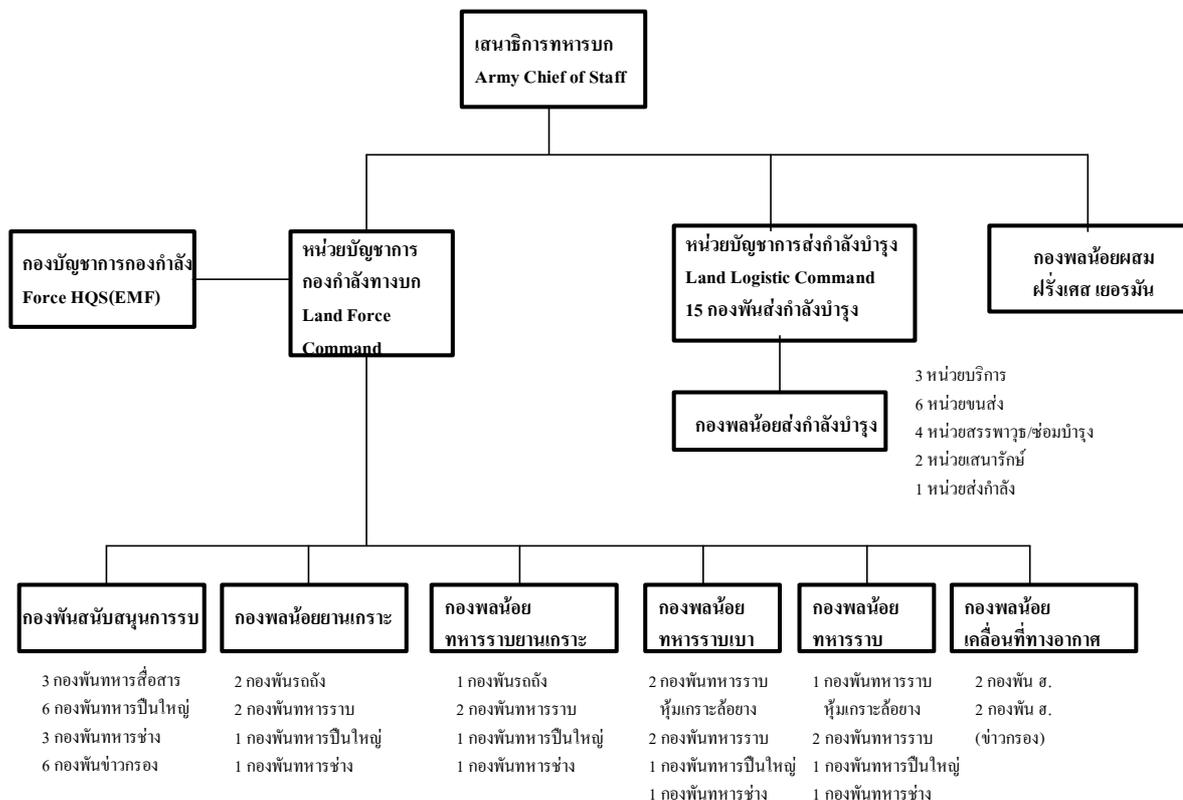
กล่าวโดยสรุป กองทัพบกประเทศฝรั่งเศส มีโครงสร้างการจัดใน 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. การจัดกองทัพบกโดยทั่วไป ใช้การจัดที่สอดคล้องกับการปกครอง ของฝ่ายพลเรือน ทั้งนี้ เพื่อความคล่องตัวในการประสานงานเกี่ยวกับแผนป้องกันประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 6 ภาคทหาร ในแต่ละภาคทหาร จะแบ่งพื้นที่รับผิดชอบย่อยในลักษณะเช่นเดียวกับ มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบก

2. การจัดส่วนกลาง ประกอบด้วย ส่วนบัญชาการ, ส่วนการสื่อสาร และส่วนการส่งกำลังบำรุงร่วมสำหรับหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบก

3. กำลังป้องกันประเทศ ประกอบด้วย กองกำลังรบหลัก (2 กองทัพน้อย) กองกำลังเคลื่อนที่เร็ว (1 กองพลยานเกราะ, 1 กองพลเคลื่อนที่ทางอากาศ, 1 กองพลส่งทางอากาศ, 1 กองพลทหารราบนาวิกโยธิน, 1 กองพลทหารราบภูเขา) กองกำลังป้องกันดินแดน และกองกำลังจัดตั้งนอกประเทศ

ภาพที่ 2.6 : การจัดองค์กรสำหรับกองกำลังทหาร

การจัดหน่วยส่งกำลังบำรุง

1. ในระดับกองทัพบก มีการจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงใช้ชื่อว่า “COMLOG” เป็นหน่วยที่รับผิดชอบในการวางแผน และการดำเนินการแบบรวมการ รวมทั้งการดำเนินงานในด้านการส่งกำลังบำรุงร่วม หน่วย “COMLOG” นี้ ถ้าจะเทียบกับกองทัพบกไทย น่าจะเทียบได้กับกองบัญชาการส่งกำลังบำรุงกองทัพบก ซึ่งเราจะจัดตั้งในยามสงคราม COMLOG มีหน่วยแยก 3 แบบ คือ หน่วยแยกประจำกองกำลังเคลื่อนที่เร็ว หน่วยแยกยุโรป และหน่วยแยกประจำค่ายหรือที่ตั้งทหาร
2. ในระดับกองทัพน้อย มีการจัดหน่วยส่งกำลังบำรุง ขนาดกองพลน้อย (LOG BRIGADE) ถ้าจะเทียบกับกองทัพบกไทย น่าจะเทียบได้กับกองบัญชาการช่วยรบ กองทัพภาค
3. ในระดับกองพล มีหน่วยสนับสนุนจัดรวมอยู่กับกองบัญชาการเป็นหน่วยขนาดกรม (HQ + SUPPORT GROUP) ถ้าจะเทียบกับกองทัพบกไทย น่าจะเทียบได้กับ กรมสนับสนุน แต่การจัดของกองทัพบกฝรั่งเศส จัดส่วนนี้รวมกับกองบังคับการกองพล

การดำเนินงานด้านการส่งกำลังบำรุง

1. COMLOG รับผิดชอบในการดำเนินการสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุง เพื่อสนับสนุนหน่วยทหาร ทั้งในยามสงคราม ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน และการปฏิบัติการทั่ว ๆ ไป

2. การดำเนินการส่งกำลังบำรุงในยามปกติ ใช้การส่งกำลังบำรุงระบบพื้นที่ โดยการสำรวจความต้องการของหน่วยทหารในยามปกติ แล้วให้การสนับสนุนไปตามพื้นที่ รวมทั้งทำการทดแทน ดำรงสภาพและให้การบริการในเรื่องการส่งกลับและการรักษาพยาบาลด้วย

3. การส่งกำลังบำรุงในยามสงคราม COMLOG มีหน้าที่จัดหาสิ่งอุปกรณ์ จากแหล่งผลิตหรือจากแหล่งทรัพยากรอื่น ๆ ในเขตภายในแล้วจัดสิ่งอุปกรณ์ดังกล่าว เข้าไปในฐานการส่งกำลังบำรุง (BASE) ในเขตหลังของยุทธบริเวณ เพื่อส่งต่อให้กับหน่วย LOG BRIGADE กองทัพน้อย และส่วนสนับสนุนของกองพลต่อไป

5.4 ประเทศเยอรมันนี

การจัดกองทัพบกเยอรมันนี

กองทัพบกเยอรมันนี ประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก อันได้แก่ สำนักงานกองทัพบก (Army office) กองบัญชาการกำลังรบ (Army Forces Command) และกองบัญชาการสนับสนุน (Army Support Command)

1. สำนักงานกองทัพบก (Army office) รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาแนวคิด, การบังคับบัญชา, ควบคุมและการใช้กำลังหลัก, โครงสร้างกำลังและการฝึกด้านการบริการส่งกำลังบำรุงในสาขาต่าง ๆ

2. กองบัญชาการกำลังรบ (Army Forces Command) บังคับบัญชาและควบคุมกองทัพน้อยและกองกำลังผสมประสานงานเตรียมการและอำนวยความสะดวก และกำหนดความต้องการ การสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุงในยามปกติ และในขณะที่ปฏิบัติการ กำลังรบหลักในยามปกติ จะจัดเป็น 3 กองทัพน้อย โดยทั่ว ๆ ไป จะมีกองทัพน้อยละ 3 กองพล 1 กองพล จะมีกำลังพลประมาณ 20,000 คน โดยปกติ 1 กองพลจะประกอบด้วย 3 กองพลน้อย 1 กองพลน้อย (ประกอบด้วย 5 กองพัน) จะมีกำลังพลประมาณ 4,000 คน

3. กองบัญชาการสนับสนุน (Army Support Command) ภารกิจของกองบัญชาการสนับสนุน คือความพร้อมรับในด้านยุทธโศปกรณ์และการบริการทางการแพทย์ รวมทั้งการจัดหน่วยสนับสนุนในการส่งกำลังบำรุงสนับสนุนให้กับทุกหน่วยในกองทัพบก

การสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุง

1. การสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงในยามปกติ (Logistic Support in Peacetime) จะกระทำเพื่อให้หน่วยพร้อมสำหรับการฝึก และการปฏิบัติงานประจำวันและดำรงสภาพความพร้อมรบของหน่วยกำลังตอบโต้ (Reaction Forces) รวมทั้งเตรียมการให้พร้อมสำหรับการสนับสนุนการปฏิบัติการของกองกำลังตอบโต้ และให้ความช่วยเหลือในภารกิจบรรเทาภัยของชาติหรือนานาชาติ การส่งกำลังบำรุงในยามปกติใช้ระบบพื้นที่เป็นหลัก (Regional Support) โดยรวมหน่วยส่งกำลังบำรุงเคลื่อนที่ สิ่งอำนวยความสะดวกทางทหารที่อยู่ในที่ตั้ง และบริการของพลเรือนเข้าด้วยกัน

2. การสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงสำหรับกองกำลังตอบโต้ (Logistic Support for Reaction Forces) การสนับสนุนจะแบ่งออกเป็น 3 พื้นที่

2.1 หน่วยส่งกำลังบำรุงของฐานในเขตภายใน (The Logistic Home Base) รับผิดชอบในการจัดกำลังพล และสิ่งอุปกรณ์ ในการจัดตั้งฐานการส่งกำลังบำรุงในยุทธบริเวณ (The logistic base in theater) และให้การสนับสนุนฐานการส่งกำลังบำรุงในยุทธบริเวณอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งอำนวยความสะดวกทางทหารที่ให้บริการร้องขอ

2.2 หน่วยส่งกำลังบำรุงของฐานในยุทธบริเวณ (The Logistic Base in Theater) รับผิดชอบในการจัดการสนับสนุนการช่วยรบให้แก่กองกำลังตอบโต้ รวมทั้งประสานการสนับสนุนที่เจ้าของประเทศจัดให้แก่กำลังพันธมิตร

2.3 การส่งกำลังในพื้นที่ปฏิบัติการ (The Logistic Support in Area of Operations) สนับสนุนให้หน่วยกองกำลังตอบโต้มีความพร้อมรบ ประสานการสนับสนุนกับกองกำลังพันธมิตรและเจ้าของประเทศ

3. การสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงในยามสงคราม (Logistic Support in Wartime) การดำเนินการจัดตั้งฐานการสนับสนุน จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์และแนวความคิดของ NATO ซึ่งในการดำเนินการสนับสนุนจะต้องจัดตั้งหน่วยสนับสนุนด้านการช่วยรบเคลื่อนที่ขึ้น แต่จะยังคงใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในที่ตั้งของทั้งทางทหารและพลเรือน และจะต้องดำรงการสนับสนุนให้ได้ตลอดห้วงเวลาของการปฏิบัติการ การสนับสนุนก็จัดเช่นเดียวกับการสนับสนุนกองกำลังตอบโต้ คือ แบ่งออกเป็น home base, base in theater และ area of employment

การจัดหน่วยสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุง

ระดับ 1 เป็นการจัดหน่วยสนับสนุนในระดับหน่วยกำลังรบ ตามอัตราการจัดจะมี ส่วนสนับสนุนทางด้านการส่งกำลังบำรุงอยู่ในตัวเองอยู่แล้วในทุกระดับหน่วย

ระดับ 2 เป็นการจัดหน่วยสนับสนุนในระดับกองพลหรือมณฑลทหาร (Military District Command) จะประกอบไปด้วยหน่วยส่งกำลัง หน่วยซ่อมบำรุง และหน่วยบริหารทางการแพทย์ แต่ละหน่วยเป็นหน่วยระดับกรม (Regiment)

ระดับ 3 เป็นการจัดหน่วยสนับสนุนในระดับกองทัพบก จะประกอบไปด้วย 3 กองพลน้อยส่งกำลังบำรุง และบริการทางการแพทย์ (3 Brigades logistic and medical) แต่ละกองพลน้อยส่งกำลังบำรุงประกอบด้วย กรมซ่อมบำรุง, กรมส่งกำลังและกรมขนส่ง และยังมีคลังซ่อมบำรุงประจำที่อีกด้วย

5.5 ประเทศอินโดนีเซีย

ยุทธศาสตร์ในการป้องกันประเทศอินโดนีเซีย หลักการป้องกันประเทศ หรือยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศของอินโดนีเซีย ใช้ระบบการต่อสู้โดยประชาชนทั้งสิ้น (คล้ายระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จของไทย) ที่ปฏิบัติภายใต้พื้นฐานของความสำนึกในความรับผิดชอบในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ตลอดจนเชื่อมั่นในกำลังของตน และจะไม่ยอมตกเป็นทาสหรือถูกเข้าครอบครองแผ่นดิน การปฏิบัติยุทธศาสตร์นี้มีชื่อว่า ระบบการป้องกันและรักษาความมั่นคงภายในของประชาชนทุกคนภายในประเทศ (SISHANKANRATA)

SISHANKANRATA คือ การใช้องค์ประกอบทั้งสิ้นที่มีอยู่ในประเทศสร้างสรรค์ให้เป็นกำลังในการป้องกันและรักษาความมั่นคงของประเทศ องค์ประกอบพื้นฐานดังกล่าว คือ ประชาชนที่ได้รับการฝึกแล้ว องค์ประกอบหลักคือ กำลังทหารตำรวจ องค์ประกอบพิเศษ คือ ระบบการคุ้มครองป้องกันประชาชนและองค์ประกอบสนับสนุน คือ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งอำนวยความสะดวกทั้งสิ้นของชาติ ประสานองค์ประกอบทั้งสิ้นให้เป็นปึกแผ่น และใช้อย่างมีทิศทาง

การใช้กำลังในการป้องกันประเทศ

การป้องกันขั้นที่ 1 : การป้องกันประเทศในยามปกติ

1. ใช้การเมืองระหว่างประเทศในการสร้างมิตรกับประเทศเพื่อนบ้าน พร้อม ๆ กับการหาข่าวเพื่อวิเคราะห์ภัยคุกคาม (ประเทศที่อินโดนีเซียวิเคราะห์ว่าเป็นภัยคุกคามทางทหาร คือ ประเทศจีน)

2. การทำลายกำลังข้าศึก ซึ่งวิเคราะห์ว่าจะเป็นภัยคุกคาม ณ ประเทศข้าศึก โดยใช้ปฏิบัติการด้านการเมือง และการใช้กำลังทางลับ

3. การใช้นโยบายการเมืองระหว่างประเทศในการสร้างมิตรให้กับตนเอง และสร้างศัตรูให้กับข้าศึก

การป้องกันขั้นที่ 2 : เมื่อภัยคุกคามมุ่งกระทำต่อประเทศ

1. ใช้กำลังรวบรวมกองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ในการต่อสู้กำลังข้าศึกตั้งแต่แรกเริ่มเมื่อข้าศึกเข้าสู่่านน้ำและ่านฟ้า

2. ภารกิจ การป้องกันขั้นที่ 2 คือ ทำลายกำลังข้าศึกก่อนการปรับขบวนยกพลขึ้นบก

การป้องกันขั้นที่ 3 : เมื่อข้าศึกสามารถปรับขบวนยกพลขึ้นบก

1. ใช้กำลังรวบรวมกองทัพบก, กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ในการต่อสู้กับข้าศึกเพื่อป้องกันการยกพลขึ้นบก

2. ภารกิจในขั้นนี้คือ ทำลายกำลังข้าศึกก่อนที่จะสามารถสร้างฐานกำลังบนพื้นดินได้

การป้องกันขั้นที่ 4 : เมื่อข้าศึกสามารถสร้างรากฐานกำลังบนเกาะ

1. ใช้กำลังรบภาคพื้นดินภายใต้การสนับสนุนของกองทัพอากาศ และกองทัพเรือ ในการรบโดยวิธีร่นถอย เพื่อดึงกำลังข้าศึกให้ขาดสมดุลและจำกัดในการสนับสนุน

2. ภารกิจกองทัพบก คือ ปฏิบัติการร่นถอยเพื่อยืดระยะเวลาส่งกำลังบำรุงข้าศึกและลดพลังในการรุกของข้าศึก ภารกิจกองทัพเรือ คือ ตัดการส่งกำลังบำรุงและการสนับสนุนสำหรับภารกิจกองทัพอากาศ คือ สนับสนุนกองทัพเรือ และกองทัพอากาศ รวมทั้งเข้าปฏิบัติการเป้าหมายทางยุทธศาสตร์

การป้องกันขั้นที่ 5 : เมื่อไม่สามารถหยุดยั้งข้าศึกได้

1. กำลังทางบกจะร่นถอยถึงแนวร่นถอยขั้นสุดท้าย ซึ่งได้กำหนดไว้แล้วตั้งแต่ยามปกติ เช่น ที่เกาะชวา แนวร่นถอยขั้นสุดท้ายคือแนว เจอร์ดี – บอเกอร์ – บันดุง – กูนิงัน ในแนวขั้นนี้ถ้ายังไม่สามารถที่จะต้านทานข้าศึกได้ กำลังทั้งสิ้นของอินโดนีเซียจะแปรสภาพเป็นกำลังกองโจรติดอาวุธ ภายใต้การช่วยเหลือของประชาชน ซึ่งจะแปรสภาพเป็นกองโจรทั้งปกปิด และเปิดเผย ทำสงครามกองโจรจนกว่าจะได้ชัยชนะโดยไม่จำกัดเวลา

2. กองทัพอินโดนีเซีย วิเคราะห์ว่าด้วยสงครามกองโจร สามารถที่จะทำให้ข้าศึกอ่อนแอภายใต้สงครามยืดเยื้อและสามารถเอาชนะกำลังข้าศึกได้ หลังจากนั้นกองทัพจึงจะจัดกำลังตามรูปแบบขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

การป้องกันขั้นที่ 6 : คือ ขั้นการตีโต้ตอบกลับและขับไล่ข้าศึกออกจากประเทศรวมทั้งฟื้นฟูประเทศกลับสู่สภาพเดิม

ระบบการทหาร

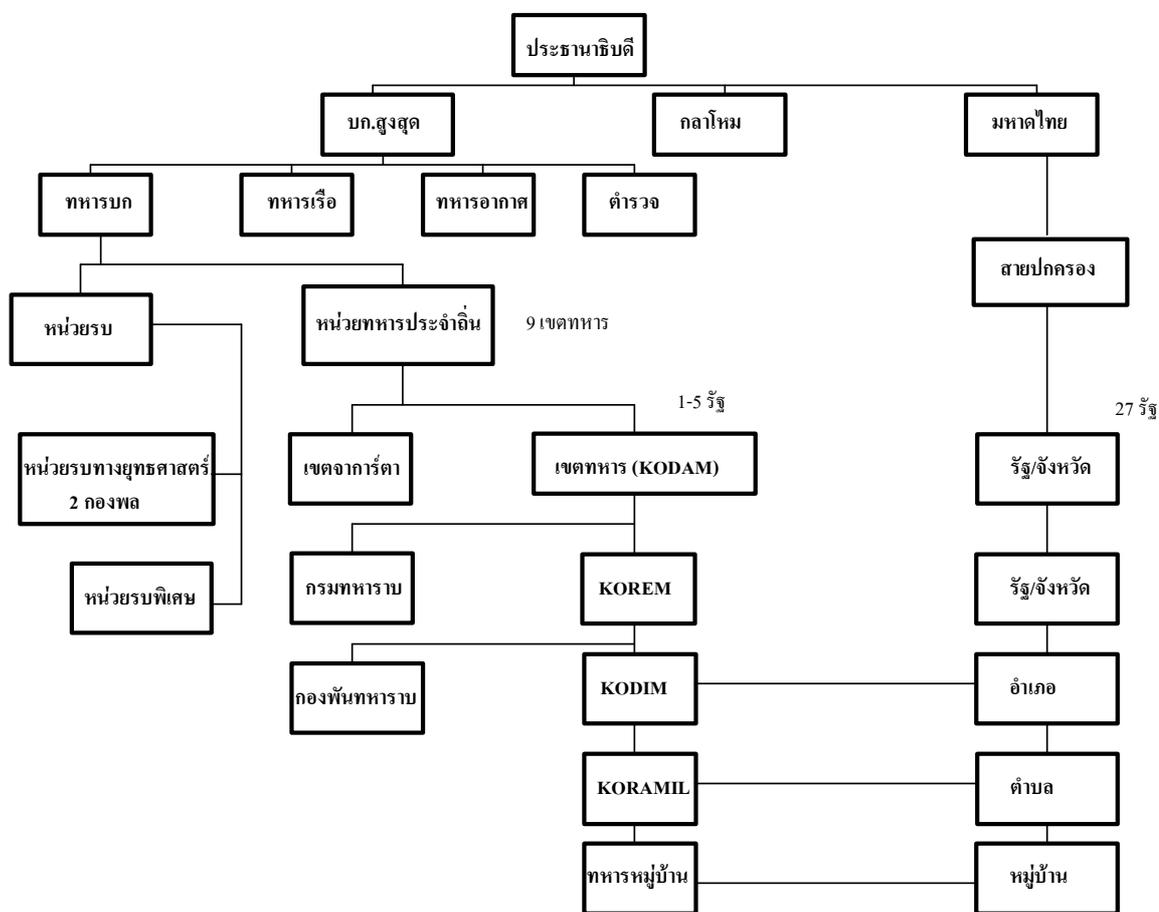
1. ระบบการทหารเน้นด้านการเมืองและด้านกิจการพลเรือน ภารกิจที่ถูกกำหนดโดยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย คือ ป้องกันประเทศ รักษาความมั่นคงภายใน และด้านการเมือง

2. ทหารส่วนหนึ่งมีระบบรองรับในหน่วยราชการพลเรือน โดยดำรงตำแหน่ง
ขณะทำงานให้ประธานาธิบดี (พลเอก – พลโท) ผู้ว่า (พลตรี) นายอำเภอ (พันเอก)
3. ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด ขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี เป็นผู้ใช้กำลังโดยมี
ผู้บังคับบัญชาการเหล่าทัพเป็นผู้จัดเตรียมกำลัง

หมายเหตุ

1. ทุกขั้นตอนในการป้องกันประเทศจะใช้สงครามการเมือง และสงครามข่าวสาร
อย่างต่อเนื่อง
2. ใช้กำลังประชาชน ทรัพยากรธรรมชาติ และทุกสิ่งที่มีให้เป็นประโยชน์ในการ
ป้องกันประเทศ
3. การตีโต้ตอบจะกระทำทุกขั้นตอนเมื่อมีโอกาส

ภาพที่ 2.7 : โครงสร้างทางทหารของประเทศอินโดนีเซีย

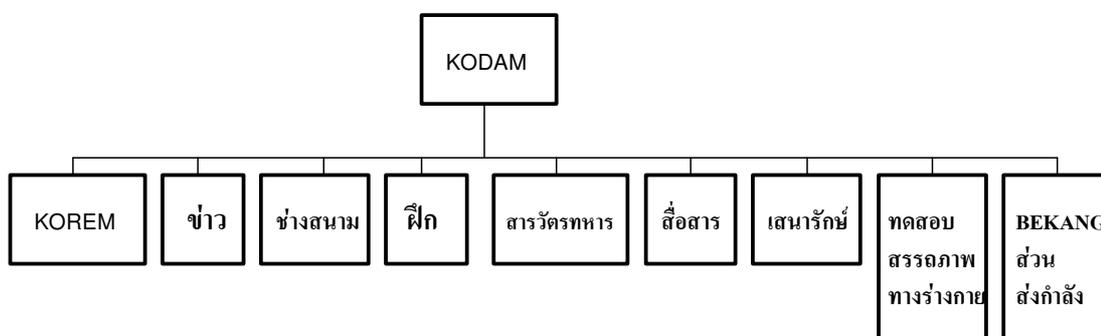
- หมายเหตุ
- * เขตทหาร (KODAM) เปรียบเสมือนกองทัพภาคของไทย
 - * KOREM เป็นหน่วยระดับกองพลน้อย
 - * KODIM เป็นหน่วยระดับกองพัน
 - * หน่วยทหารประจำถิ่นแต่ละระดับจะปฏิบัติงานสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อหน่วยราชการพลเรือน
 - * หน่วยรบทางยุทธศาสตร์ เป็นหัวหน้าของกองพัน ใช้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งในห้วงเวลาสั้น ๆ มีการจัดที่สมบูรณ์ในตัวเอง

ระบบส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกอินโดนีเซีย

เนื่องจากยุทธศาสตร์การป้องกันของประเทศอินโดนีเซีย ใช้ระบบการต่อสู้โดยประชาชนเป็นหลัก ทำให้การปฏิบัติการรบในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เป็นเกาะจำนวนมาก กระจายอยู่ในทะเล จึงเป็นลักษณะการปฏิบัติการรบแบบกองโจร ซึ่งส่งกำลังในลักษณะการปฏิบัติเช่นนี้ จึงต้องพึ่งพิงการแสวงหาสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ในพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งในแต่ละระดับหน่วยสามารถดำเนินการส่งกำลังบำรุงได้ด้วยตนเอง โดยแสวงหาและจัดตั้งตำบลส่งกำลังในพื้นที่ เพื่อเตรียมไว้ให้พร้อมตั้งแต่ยกปกติ โดยใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรลงไปจากรัฐบาลกลาง และรายได้จากการบริหารงานราชการพลเรือนในท้องถิ่น (กำลังทหารปกครองประชาชนในพื้นที่ด้วย)

ภาพที่ 2.8 : ระบบส่งกำลังบำรุงในระดับกองทัพภาคของกองทัพบกอินโดนีเซีย

ระดับ KODAM

ในระดับ KODAM จะมีการจัดส่วนส่งกำลังบำรุง (BEKANG) ซึ่งทำหน้าที่คล้ายกับ กองบัญชาการช่วยรบของกองทัพบกไทย ในการดำเนินการส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยในพื้นที่เขต ทหารที่รับผิดชอบ โดยมีระดับการเตรียมสิ่งอุปกรณ์จำนวน 60 วันส่งกำลัง โดยแบ่งเป็น 30 วัน ส่งกำลัง สำหรับการปฏิบัติการอยู่ที่ KOREM ห้วงเวลาในการจัดส่งสิ่งอุปกรณ์จำนวน 30 วัน และ เมื่อมีการรบ KOREM จะจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงของตนออกไปปฏิบัติงาน

ส่วนหน่วยระดับต่ำกว่า KOREM จะดำเนินการส่งกำลังบำรุงเอง โดยใช้ระบบที่ได้ กล่าวนำไปข้างต้น

การแบ่งประเภทสิ่งอุปกรณ์ : กองทัพบกอินโดนีเซีย แบ่งประเภทสิ่งอุปกรณ์เป็น 5 ประเภท ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับของกองทัพบกไทย ดังนี้

สป.1 ได้แก่อาหาร

สป.2,4 ได้แก่อาวุธ, เครื่องมือสื่อสาร, แผนที่ ฯลฯ

สป.3 ได้แก่ น้ำมันต่าง ๆ

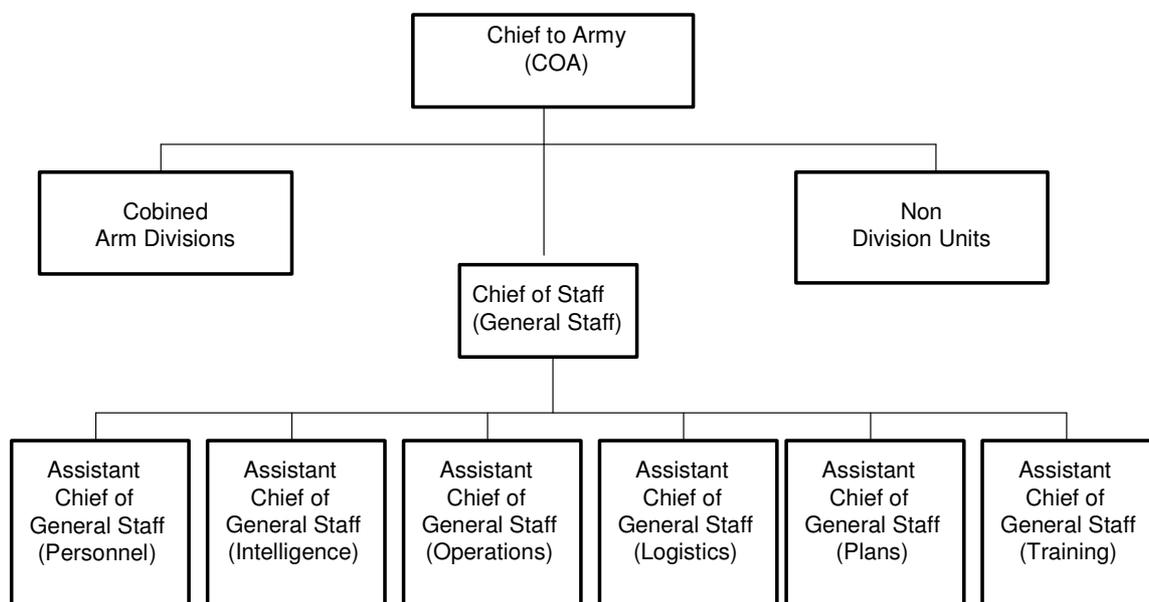
สป.5 ได้แก่ กระสุน

5.6 ประเทศสิงคโปร์

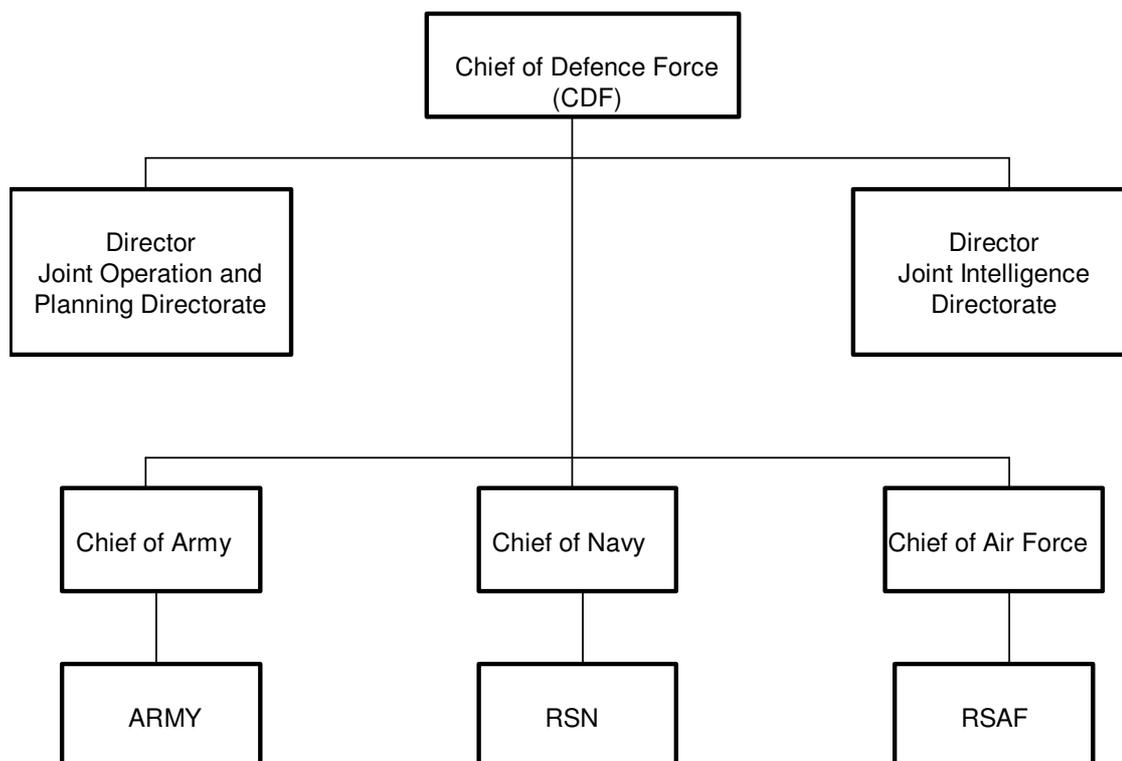
โครงสร้างกองทัพสิงคโปร์

เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นเกาะมีพื้นที่ไม่มากนัก แต่ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และเป็นเมืองท่า ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการค้าทางภูมิภาคอาเซียน ดังนั้น โครงสร้างกำลังทหารจึงมีความกะทัดรัด และมีความพร้อมสมบูรณ์ในการปฏิบัติการกิจ โดยมีการจัด โครงสร้างเป็น กองกำลังป้องกันประเทศ โดยมีผู้บัญชาการกำลังป้องกันประเทศเป็นผู้บังคับบัญชา มีหน่วยทางยุทธวิธีสูงสุดระดับกองพลรบ และหน่วยที่ไม่ใช่กองพลรบซึ่งทำหน้าที่ป้องกันเขตเมือง ภายในประเทศรวมทั้งงานการส่งกำลังบำรุง ซึ่งมีรายละเอียดการจัดส่วนต่าง ๆ ดังแผนผังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.9 : โครงสร้างการจัดของกองทัพสิงคโปร์

ภาพที่ 2.10 : โครงสร้างการจัดของกองทัพบกสิงคโปร์

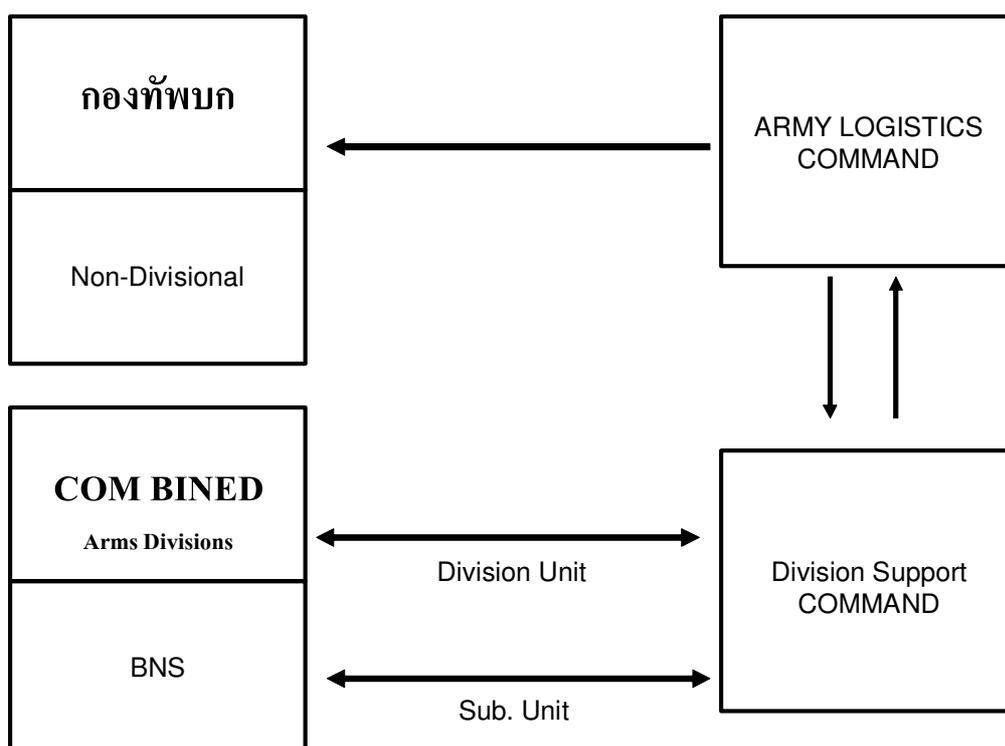
การส่งกำลังบำรุงของกองทัพสิงคโปร์

ในระดับ กท. สำนักงานปลัดกระทรวงมีกรมส่งกำลังบำรุง เป็นหน่วยรับผิดชอบ และมีคณะทำงานด้านเทคโนโลยี (Defence Technology Group) ดูแลการจัดงานด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนกองทัพและงานด้านส่งกำลังบำรุง โดยจะรายงานข่าวสารต่อสำนักงานปลัดกระทรวง

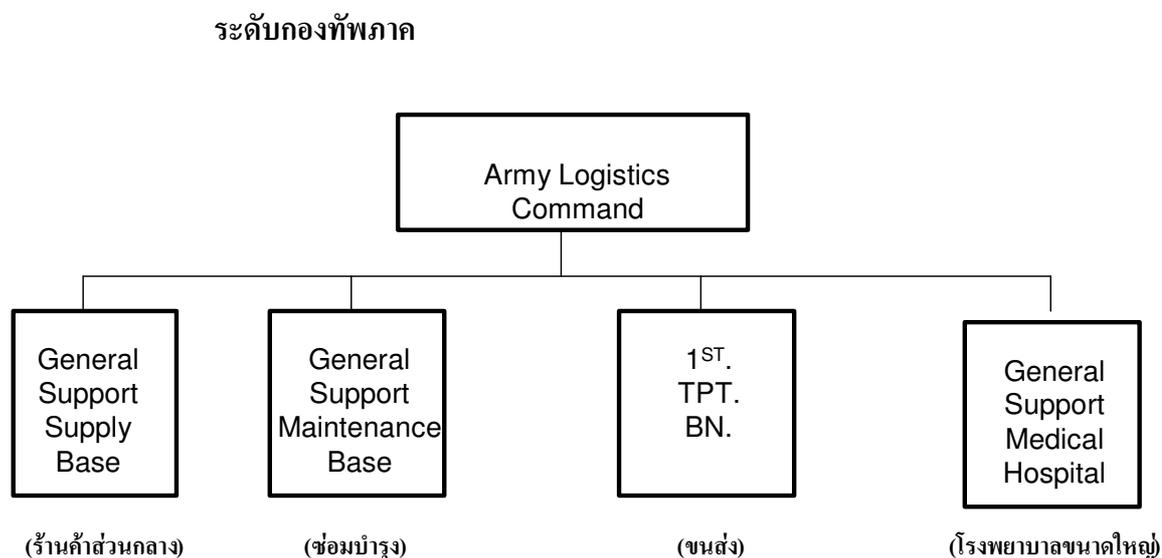
ในระดับกองทัพ มีกรมฝ่ายเสนาธิการในส่วนบังคับบัญชาเพียง 2 กรม คือ

1. กรมยุทธการและแผนร่วม
2. กรมข่าวร่วม

ภาพที่ 2.11 : แผนภูมิระบบส่งกำลังบำรุงของประเทศสิงคโปร์

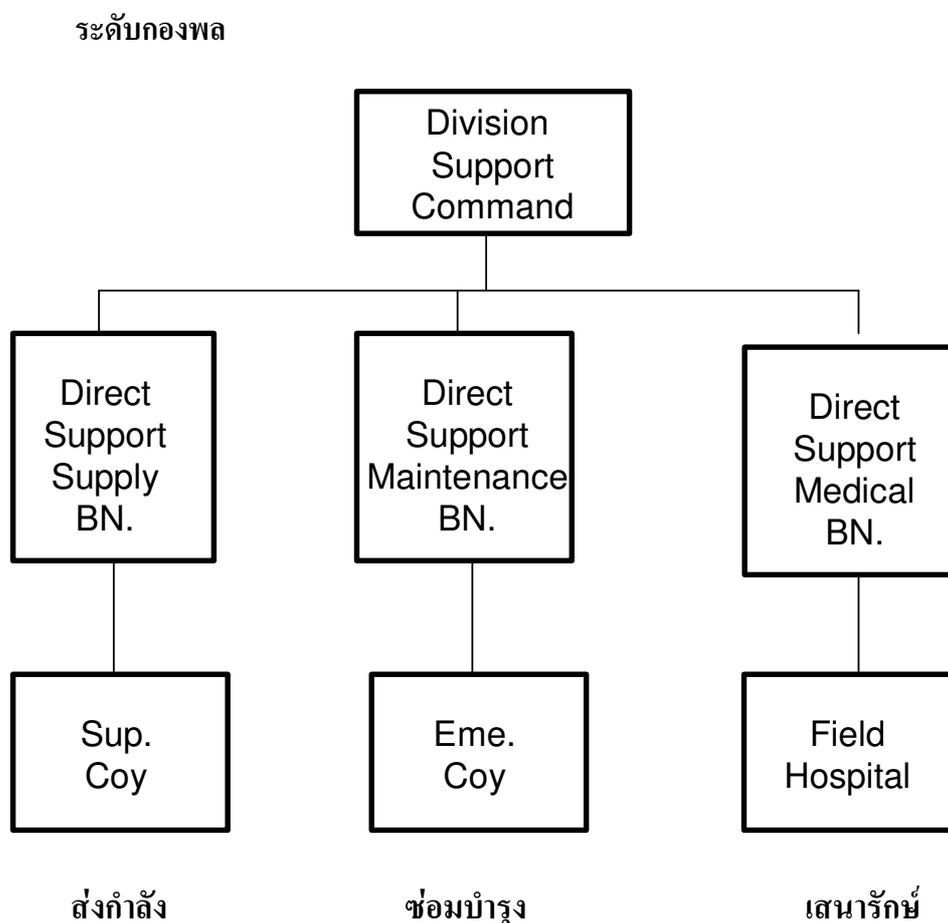

ภาพที่ 2.12 : โครงสร้างการจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงระดับกองทัพของสิงคโปร์

ในระดับกองทัพภาค มีผู้ช่วยเสนาธิการทหารบกฝ่ายส่งกำลังบำรุง ดูแลด้านการส่งกำลังบำรุง และมีหน่วยบัญชาการส่งกำลังบำรุงทหารบก (Army Logistic Command) เป็นหน่วยรับผิดชอบ ซึ่งการส่งกำลังบำรุงในกองทัพภาค เป็นงานส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการช่วยรบ (นอกเหนือจาก การกำลังพลและการแพทย์) หน่วยบัญชาการส่งกำลังบำรุง รับผิดชอบในการส่งกำลังขึ้นส่วนซ่อมอาวุธ, กระสุน สิ่งอุปกรณ์ประจำตัวทหาร รวมทั้งการซ่อมบำรุงอาวุธยุทธโปกรณ์ ตลอดจนการส่งกำลังเครื่องเขียน และอุปกรณ์ประจำสำนักงาน นอกจากนี้ยังรับผิดชอบในการวางแผนประสานงานในการบรรจุหีบห่อ และการขนย้ายสิ่งอุปกรณ์สำหรับการเดินทางไปฝึกนอกประเทศ ในระดับกองทัพภาค กองทัพสิงคโปร์ไม่มีการจัดในระดับนี้ จึงไม่มีการจัดหน่วยในลักษณะกองบัญชาการช่วยรบ เช่นกองทัพภาคไทย

ภาพที่ 2.13 : โครงสร้างการจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงระดับกองพลของสิงคโปร์

ในระดับกองพลซึ่งถือว่าเป็นหน่วยยุทธวิธีหลักนั้นแต่ละกองพลจะมีส่วนบัญชาการส่งกำลังบำรุง (DISCOM) เป็นหน่วยรับผิดชอบงานทางการส่งกำลังบำรุง ซึ่งเป็นการจัดแบบพันธกิจเปรียบเสมือนกับ กรมสนับสนุน โดยแบ่งงานออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่

1. งานส่งกำลัง
2. งานซ่อมบำรุง
3. งานเสนารักษ์

ซึ่งแต่ละกิจการ มี 3 กองร้อยสนับสนุน โดยสามารถปฏิบัติงานส่งกำลังบำรุงสนับสนุนให้กับหน่วยทางยุทธวิธีระดับกองพลน้อย (กรม) ภายในแต่ละกองพลได้ครบทุกหน่วย

การแบ่งประเภทสิ่งอุปกรณ์กองทัพกสิงคโปร์ แบ่งสิ่งอุปกรณ์หลักเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. Ration (อาหาร)
2. Petroleum, oil and Lubricant (น้ำมัน)
3. Ammo/Weapons (อาวุธ, กระสุน)
4. Equipment (เครื่องมือต่าง ๆ)

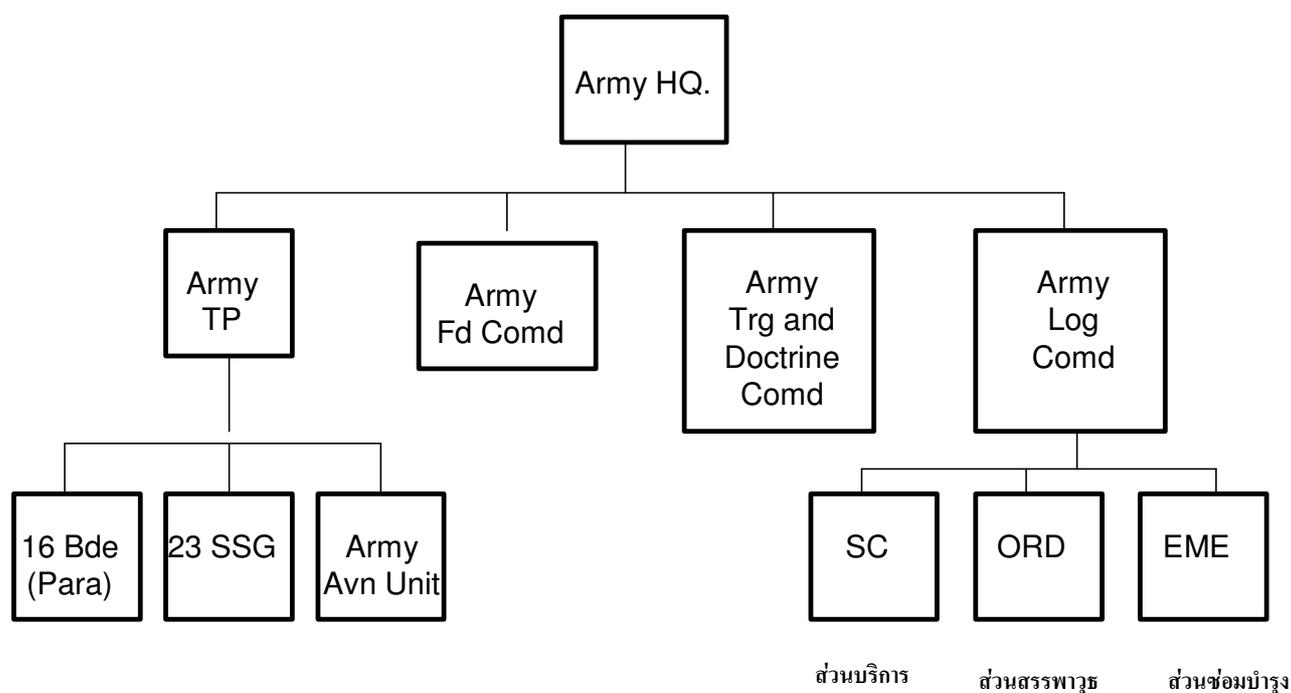
5.7 ประเทศมาเลเซีย

กองทัพมาเลเซีย ประกอบด้วยส่วนหลักสำคัญ 4 ส่วน ดังนี้

1. หน่วยขึ้นตรงกองทัพมาเลเซีย
2. ส่วนบัญชาการกองกำลังทางบก
3. ส่วนบัญชาการฝึก – ศึกษา
4. ส่วนบัญชาการสนับสนุน

เนื่องจากประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศ ซึ่งมีพื้นที่ไม่ใหญ่มากนัก กองกำลังหลักของกองทัพมาเลเซีย ซึ่งใช้เข้าปฏิบัติการในภารกิจต่าง ๆ ทางทหาร จึงเป็นหน่วยระดับกองพล โดยมีจำนวน 4 กองพล รวมทั้ง 1 พลน้อยพลร่ม, 1 พลน้อยยานยนต์ และ 1 พลน้อยยานเกราะ

ภาพที่ 2.14 : โครงสร้างการจัดกองทัพมาเลเซีย

ระบบส่งกำลังบำรุง

กองทัพภาคเหนือ แบ่งชั้นการส่งกำลังบำรุงออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ระดับหน่วย (BMA)

ชั้นที่ 2 ระดับกองพลน้อย (BAA)

ชั้นที่ 3 ระดับกองพล (DMAX)

ชั้นที่ 4 ระดับกองทัพ (HQLC)

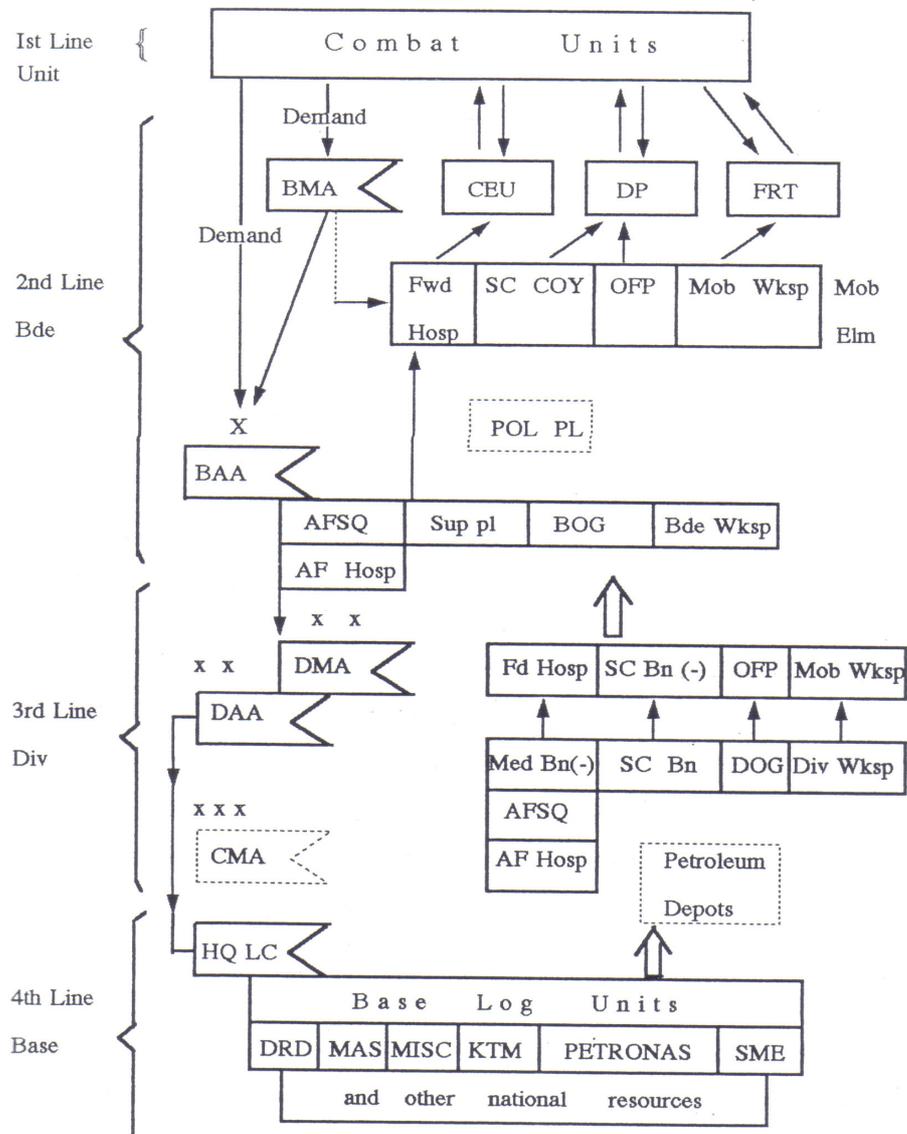
ชั้นที่ 1 ระดับหน่วยโดยกองพลน้อย จัดหน่วยสนับสนุน (BMA) เพื่อปฏิบัติงานส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยในพื้นที่การรบหน้า

ชั้นที่ 2 ระดับกองพลน้อย โดยมีส่วนฐานของกองพลน้อย และกองร้อยบริการเป็นหน่วยหลักปฏิบัติงานส่งกำลังบำรุง

ชั้นที่ 3 ระดับกองพล โดยมีส่วนฐานของกองพล และกองพันบริการ เป็นหน่วยหลักปฏิบัติงานส่งกำลังบำรุง ทำหน้าที่คล้ายกับ กรมสนับสนุนของกองทัพไทย

ชั้นที่ 4 ระดับกองทัพ โดยมีหน่วยบัญชาการส่งกำลังบำรุง (Log Com) เป็นหน่วยหลักปฏิบัติงานส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยต่าง ๆ ถ้าหน่วยนี้เปรียบเสมือนกรมส่งกำลังบำรุง และกรมฝ่ายยุทธบริการของกองทัพไทย

ภาพที่ 2.15 : ระบบส่งกำลังบำรุงของกองทัพมาเลเซีย (LOGIATIC SUPPORT SYSTEM)

การศึกษาหรือการวิจัย เรื่องที่คล้ายคลึง หรือที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดในการจัดการส่งกำลังบำรุงในระดับกองทัพภาคโดยตรง ไม่พบว่าเคยมีผู้ใดทำการศึกษามาก่อน และการจัดหน่วยทางการส่งกำลังบำรุง ดังเช่น กองบัญชาการช่วยรบ และกรมสนับสนุน ก็จะมีในเฉพาะส่วนของกำลังทางบกเท่านั้น ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้จึงมีความเป็นเอกภาพเฉพาะ ในกองทัพบกไม่สามารถจะหาตัวอย่างจากเหล่าทัพอื่นได้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่มีผู้กระทำไว้แล้ว และทฤษฎีที่สามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการอ้างอิงทางด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องพอมีปรากฏอยู่บ้าง ซึ่งได้รวบรวมสรุปมากล่าวถึงไว้ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

1. ทฤษฎีองค์การและการบริหาร

ทฤษฎีองค์การ และการบริหารที่ประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน นำมาใช้เป็นมาตรฐานในการจัดองค์การและบริหารงานในองค์การของตน ส่วนใหญ่มีรากฐานมาจากนักวิชาการผู้ยิ่งใหญ่ทางรัฐประศาสนศาสตร์ 3 ท่านด้วยกัน คือ แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber), วูดโร วิลสัน (Woodrow Wilson) และเฟรดเดอริก เทย์เลอร์ (Frederick Taylor) ในที่นี้จะนำมากล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาใช้ในการจัดและบริหารงาน ระหว่างกองทัพภาคและหน่วยสังกัดกำลังบำรุง ดังนี้

1.1 แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) นักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน ในทศวรรษ ที่ 19 เวเบอร์ได้เสนอหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับองค์การขนาดใหญ่ ที่มีแบบแผน (Bureaucracy) ขึ้น ซึ่งมีผลทำให้้องค์การโดยทั่วไปมีลักษณะที่ถูกจัดอย่างไม่เป็นระเบียบ (Unorganized organization) เปลี่ยนมาเป็นองค์การที่ถูกจัดให้มีการบริหารอย่างเป็นระบบ (Systematic organization) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้้องค์การมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะที่สำคัญของระบบที่ แมกซ์ เวเบอร์ เสนอในองค์การขนาดใหญ่ที่มีแบบแผนได้แก่

1.1.1 การแบ่งงานกันทำตามแนวราบ (Horizontal delegation) เพื่อให้กระบวนการของงานใน้องค์การทั้งระบบ มีคนรับผิดชอบ แบ่งงานกันทำ เพื่อให้เกิดความชำนาญงานเฉพาะอย่าง (Specialization) เกิดการเพิ่มผลผลิต และเกิดความถูกต้อง เนื่องจากมีความชำนาญงานมากขึ้น

1.1.2 การแบ่งงานกันทำตามแนวตั้ง หรือมีการใช้สายการบังคับบัญชา (Hierarchy) เพื่อควบคุมให้งานตามแนวราบได้รับการตรวจสอบให้เกิดความถูกต้อง (Accuracy) เพื่อให้สายการบังคับบัญชาแต่ละระดับตัดสินใจ เพื่อประสานภาพรวมของ้องค์การ และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุด เพื่อควบคุมให้การทำงานของ้องค์การเป็นไปเพื่อประโยชน์ร่วมของ้องค์การ (Organization goal) ไม่ใช่ผลประโยชน์เฉพาะส่วนของแผนงานย่อยใน้องค์การ (Sub-division goal)

1.1.3 การยึดหลักกฎหมาย และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้การทำงานมีความแน่นอนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวตน เพื่อให้การทำงานของ้องค์การ มีลักษณะที่เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ (Evidence and reference) และเพื่อเป็นหลักในการทำงานระหว่าง้องค์การหนึ่ง กับอีก้องค์การหนึ่ง โดยนัยนี้ระบบงานของ้องค์การก็จะสามารถเป็นระบบที่มีความต่อเนื่อง ไม่ขึ้นอยู่กับบุคคล

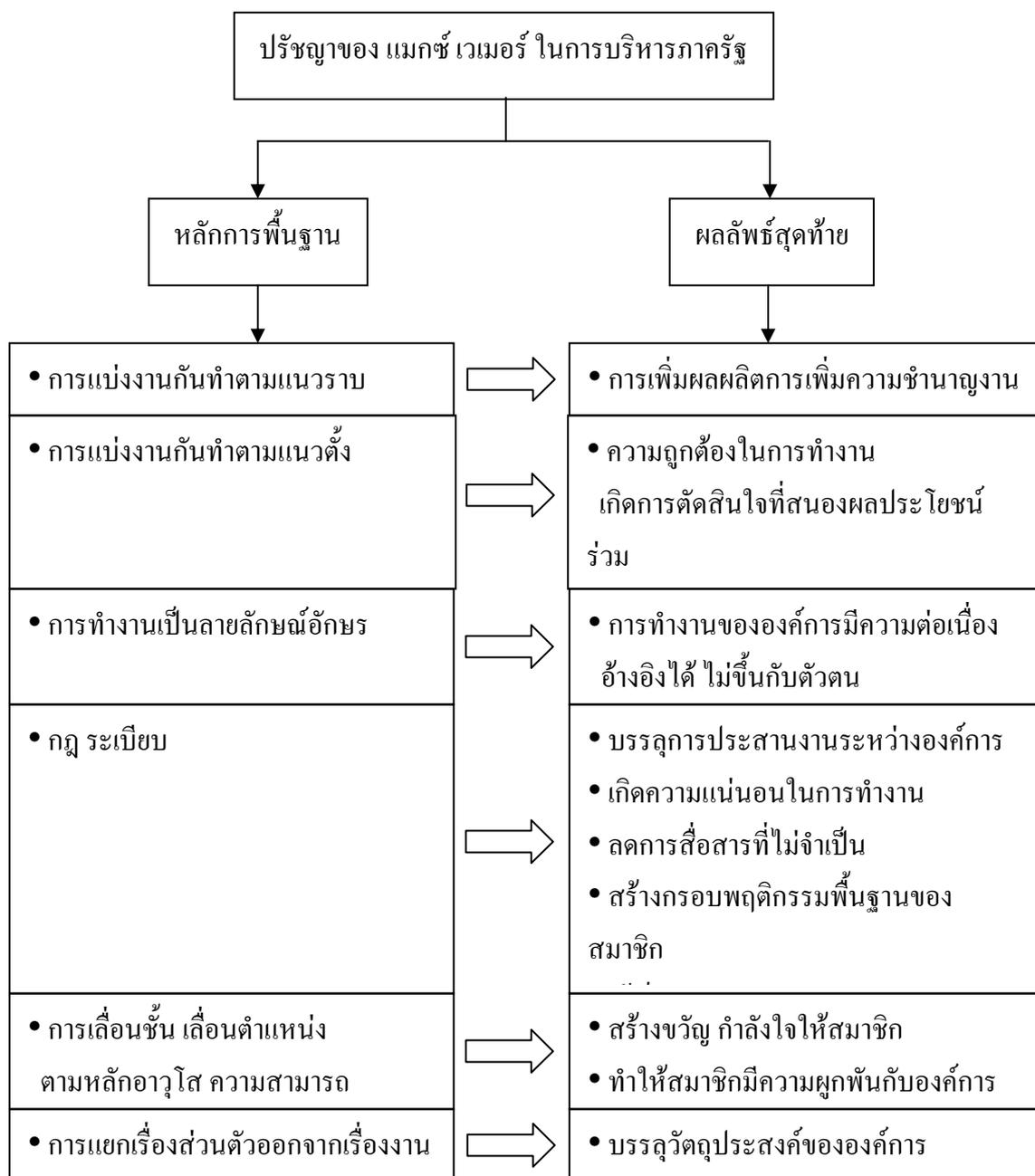
1.1.4 กฎ ระเบียบ (Rule and regulation) เพื่อทำให้เกิดความแน่นอน (Certainty) ในการทำงาน เพื่อให้การทำงานมีความรวดเร็วขึ้น เพื่อลดการสื่อสารที่ไม่จำเป็น (Unnecessary communication) ระหว่างผู้ปฏิบัติในหน่วยงาน และเพื่อเป็นการสร้างกรอบพฤติกรรมพื้นฐานให้สมาชิกในหน่วยงานทั้งหมดมีแบบแผนเดียวกัน (Standardization of behavior)

1.1.5 การเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งตามหลักอาวุโสและความสามารถ ทั้งนี้เพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงขององค์กร ให้สอดคล้องกับวงจรชีวิตของสมาชิกที่ต้องหมุนเวียนเข้าและออกจากหน่วยงานไปตามอายุ เพื่อให้องค์กรมีพลวัต (Dynamic) และเป็นหลักการพื้นฐานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ (Morale) และเป้าหมายในความก้าวหน้าตามอาชีพงาน (Career Progress) ให้กับสมาชิกอย่างเป็นระบบ โดยยึดถือหลักอาวุโสมาก่อน ถ้าอาวุโสเท่าเทียมกันก็ให้ความสำคัญกับความสามารถเป็นลำดับถัดไป

1.1.6 การแยกผลประโยชน์ส่วนตัวจากผลประโยชน์ขององค์กร ทั้งนี้เพื่อทำให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ทำงานในองค์กรเพื่อผลประโยชน์รวมขององค์กร โดยใช้หลักความเป็นระเบียบแบบแผน (Formality) และการแยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน (Impersonality)

ผลงานของ แมกซ์ เวเบอร์ จัดได้ว่าเป็นผลงานที่ยิ่งใหญ่ที่เป็นจุดบุกเบิกของการสร้างหลักการพื้นฐานใหม่ปรัชญาของการบริหารภาครัฐ เพื่อให้การทำงานขององค์กรขนาดใหญ่มีระบบที่มีประสิทธิภาพ มีเหตุ มีผล และมีรากฐานของกฎหมายเป็นหลัก ในการทำงานรูปแบบองค์กรขนาดใหญ่ของเวเบอร์ จึงได้มีการนำไปใช้ในยุโรป และขยายตัวไปทั่วโลก ในปัจจุบันปรัชญาของแมกซ์ เวเบอร์ ในการบริหารภาครัฐ อาจสรุปเป็นสาระโดยย่อได้จากภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพที่ 2.16 : ปรัชญาของ แมกซ์ เวเบอร์ ในการบริหารภาครัฐ

ที่มา : วรเดช จันทรศร “ปรัชญาของการบริหารภาครัฐ”, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2541 หน้า 28

2. ทฤษฎีการจัดการห่วงโซ่อุปทาน(Supply Chain Management)

โซ่อุปทาน หรือเครือข่ายผู้ขายปัจจัยการผลิต (Supply Chain) จะประกอบไปด้วย ทุกๆ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ซึ่งไม่เพียงแต่ผู้ผลิตและผู้จัดส่ง วัตถุดิบเท่านั้น แต่ยังรวมถึงส่วนของผู้ขนส่งคลังสินค้า พ่อค้าคนกลาง และลูกค้าอีกด้วย การจัดการโซ่อุปทาน (Supply chain management) คือ การออกแบบ การวางแผนปฏิบัติการ การควบคุมติดตามกิจกรรมในโซ่อุปทาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างคุณค่า ในการแข่งขันและยกระดับงานสากล การปรับอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ และการวัดการปฏิบัติงาน (สำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรม สนับสนุน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2546)

ส่วนหนึ่งของการจัดการห่วงโซ่อุปทานคือ **การจัดการลอจิสติกส์ (Logistics Management)** ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการโซ่อุปทาน รวมถึงแต่กระบวนการวางแผน การดำเนินการ การควบคุมประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเคลื่อนย้าย การจัดเก็บสินค้า การบริการ และสารสนเทศจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดที่มีการใช้งาน โดยที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค (The Council of Logistics Management, CLM) เป็นกระบวนการที่เชื่อมต่อและมีปฏิสัมพันธ์กันกับทุกส่วนภายในบริษัท ผู้ขายวัตถุดิบ ลูกค้า ผู้จัดส่ง และอื่นๆ อีกด้วย ลอจิสติกส์รับผิดชอบในการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ จากผู้ขายวัตถุดิบ ผ่านกระบวนการผลิต คลังสินค้าจนถึงมือลูกค้า ลอจิสติกส์ ควรถูกดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งน่าจะเหมือนตัวฟันเฟืองที่คอยขับเคลื่อนกิจกรรมทั้งหลายของกระบวนการสร้างคุณค่าเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้า

2.1 การเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์หรือวัตถุดิบ เป็นประเด็นหลัก และเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของลอจิสติกส์ เป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของการจัดการลอจิสติกส์ และ มีความสำคัญมากต่อกระบวนการทำงาน การดำเนินงาน ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ เคลื่อนย้าย วัตถุดิบต่างๆ ย่อมมีผลกระทบโดยตรง กิจกรรมเหล่านั้นเริ่มตั้งแต่การจัดการ คำสั่งซื้อ การวางแผนวัตถุดิบ การวางแผนการจัดเก็บ การวางแผนการจัดส่ง จนผลิตภัณฑ์นั้นส่งถึงมือลูกค้า

ลอจิสติกส์จะต้องบริหารจัดการในขอบเขตที่กว้างขวางมาก การเคลื่อนย้ายของวัตถุดิบเหล่านั้นนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างทั่วทั้งองค์กร และจะต้องมีความยืดหยุ่น ดังนั้นการวางแผนการเคลื่อนที่ เคลื่อนย้ายนั้น จะต้องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามการแกว่งของภาวะธุรกิจ ลอจิสติกส์คงจะไม่ใช่แค่กิจกรรมตั้งแต่การจัดการคำสั่งซื้อจนถึงการจัดส่ง แต่เป็นการบริหารจัดการความสัมพันธ์ตั้งแต่การจัดการคำสั่งซื้อจนถึงการจัดส่งให้มีความสัมพันธ์กัน โดยให้มีความราบรื่น ถ้าการวางแผนการเคลื่อนย้ายเป็นผลสัมฤทธิ์ ก็จะไม่มีการคงคลัง หรือมีการขาดแคลนวัตถุดิบ หรือผลิตภัณฑ์

2.2 การเคลื่อนย้ายของข้อมูลสารสนเทศ ประเด็นของข้อมูลสารสนเทศจะเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับประเด็นแรกอย่างมาก คือ กิจกรรมการเคลื่อนย้ายหรือการเคลื่อนที่ของวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ จะต้องเกิดจากการตัดสินใจของมนุษย์โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และ ยังใช้บอกสถานะของโซ่อุปทานได้ด้วย ปัญหาความไม่มีประสิทธิภาพในโซ่อุปทานมักเกิดจากความไม่เที่ยงตรง ความคลาดเคลื่อนของข้อมูล โดยเริ่มจากข้อมูลการพยากรณ์ของอุปสงค์ ข้อมูล และความสัมพันธ์ของข้อมูล รวมทั้งการเคลื่อนย้ายข้อมูลด้วยเวลาที่ถูกต้อง ย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรม ข้อมูลต่างๆ ควรจะต้องไหลผ่านองค์กรตั้งแต่จากผู้จัดส่งวัตถุดิบพื้นที่การผลิต คลังสินค้า และลูกค้า รวมถึงการเคลื่อนย้ายภายในองค์กรเองด้วย ระหว่างการจัดซื้อ การบริการลูกค้า การผลิต การขาย การตลาด และการบัญชี การติดต่อสื่อสารทั้งหมดคงจะต้องใช้ E-mail โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่เราหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะว่าการติดต่อสื่อสารที่ดี จะนำผลข้อมูลที่ต้องมาสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นสิ่งจำเป็นของการจัดการลอจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.3 เวลา : ในยุคปัจจุบันนับเป็นยุคของเศรษฐกิจแห่งความเร็ว ซึ่งหมายความว่าความสามารถเชิงการแข่งขันในด้านความเร็วในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า วัตถุดิบและส่วนประกอบต่างๆ จะต้องถูกส่งและเดินทางมาถึงตามกำหนด และถูกต้องตามสถานที่ด้วยวันและเวลาที่กำหนด เวลาจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า และยังสามารถเป็นตัววัดความมีประสิทธิภาพของโซ่อุปทานอีกด้วย เป้าหมายสำคัญในการจัดการโซ่อุปทานก็คือ การจัดการทรัพยากรของโซ่อุปทานโดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการของลอจิสติกส์ กล่าวคือ เวลาและสถานที่ การเคลื่อนที่ของวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพอย่างไร ก็จะแสดงผลต่อระบบลอจิสติกส์และโซ่อุปทานด้านการตอบสนองด้านเวลา ดูเหมือนว่าเวลาจะเป็นตัวประสานให้กิจกรรม และทรัพยากรต่างๆ มาเจอกันพอดี และสามารถสร้างคุณค่าต่อลูกค้าได้ เวลาอาจจะอยู่ในรูปของข้อมูลการตัดสินใจ หรือเป็นผลลัพธ์ในการวัดก็ได้ ถ้าเราบริหารเวลาไม่ดี ก็จะทำให้การประสานงานระหว่างกิจกรรมไม่ราบเรียบ ก็จะเป็นผลให้เวลาในการรวมของระบบไม่ดีเช่นกัน

2.4 ต้นทุน : ต้นทุนถือว่าเป็นตัววัดหลักที่สำคัญ สำหรับระบบลอจิสติกส์ และโซ่อุปทาน กิจกรรมทุกกิจกรรมในองค์กรไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมอะไร ล้วนแต่ก่อให้เกิดต้นทุนในการดำเนินการทั้งสิ้น ดังนั้น จึงไม่เป็นที่น่าสงสัยเลยว่าต้นทุนเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ในอดีตเรามุ่งเน้นการลดต้นทุนไปที่การประหยัด โดยใช้เทคโนโลยีการพัฒนาวัตถุดิบ และเครื่องจักร ให้มีประสิทธิภาพ แต่เรามองข้ามต้นทุนที่เกิดจากการจัดการลอจิสติกส์ และโซ่อุปทาน ซึ่งต้นทุนตรงส่วนนี้ได้ถูกมองข้ามมาตลอด ต้นทุนเหล่านี้ก็คือการมีสินค้าคงคลังที่มากเกินไป การขาดแคลน

สินค้าเพื่อนำส่งลูกค้าการขาดแคลนวัตถุดิบ การมีระบบการขนส่งที่ไม่มีประสิทธิภาพทำให้เกิดความล่าช้า การมีระบบคลังสินค้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ จะเห็นว่าต้นทุนเหล่านี้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มคุณค่าในตัวสินค้าเลย ถ้ามีการบริหารจัดการที่ดีแล้ว กิจกรรมลอจิสติกส์และโซ่อุปทานเหล่านี้คงจะมีประสิทธิภาพดีขึ้น นั้นสามารถเป็นไปได้ทั้งเป้าหมายในการดำเนินงาน และยังสามารถใช้เป็นตัววัดประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการได้อีกด้วย

เนื่องจากต้นทุนมีความสำคัญมาก การคิดต้นทุนก็จะต้องมีความเหมาะสมด้วย การคิดต้นทุนตามกิจกรรม (Activity Based Costing : ABC) จึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินระบบลอจิสติกส์ และ โซ่อุปทาน ต้องคอยดูบทบาทของการคิดต้นทุนแบบ ABC ดูว่าจะมีการนำมาใช้ได้มีประสิทธิภาพเพียงใด

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พลโท พัฒนะ พุธานานนท์ นักศึกษามหาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 37 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกในอนาคต เพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตร ประจำปีการศึกษา 2537- 2538 โดยทำการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารนโยบาย ระเบียบ คำสั่ง คำชี้แจง รายงานทางด้านการส่งกำลังบำรุง สถานภาพของหน่วยทางการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ และได้ผลการวิจัย และข้อข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังกล่าว คือ

1.1 หน่วยส่งกำลังบำรุงในระดับกองพล ยังไม่สมบูรณ์ และไม่เป็นมาตรฐาน หรือระบบเดียวกัน ซึ่งจากวิจัยการส่งกำลังบำรุงในระดับกองพล ใช้การสนับสนุนแบบกรมสนับสนุนดีกว่าการสนับสนุนสายยุทธบริการ

1.2 สมควรต้องพัฒนา ปรับปรุงหน่วยส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก กองทัพภาค และกองพลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป โดยจัดทำเป็นโครงการให้สอดคล้องกับการพัฒนา ปรับปรุงหน่วยทางยุทธวิธี

2. พลตรีบัญชา เมฆวิชัย นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 7 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อประสิทธิภาพการส่งกำลังบำรุงในพื้นที่กองทัพภาคที่ 2 เพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2538 โดยทำการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณที่เป็นตัวเลขสถิติเสริมในการอนุมานกลับเป็นเชิงคุณภาพ และศึกษาจากเอกสารรายงานของทางราชการ สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสรุปเป็นภาพรวม พบว่า กองบัญชาการหน่วยรบที่ 2 ซึ่งใช้อัตราลด ทำให้ขีดความสามารถในการส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยใช้ ได้ไม่เกิน 2 กำลังพล ประกอบกับ การที่มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบกไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ทางการส่งกำลังบำรุงได้อย่างเต็มที่ จากการที่มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบก เปลี่ยนจากการใช้อัตราการจัดเฉพาะกิจ มาใช้อัตราการจัดและยุทธโศปกรณ์ ทำให้เกิดการแข็งตัวของกรปฏิบัติงานต่างๆ มารวมศูนย์อยู่ที่กองบัญชาการหน่วยรบที่ 2 ทำให้ประสิทธิภาพการส่งกำลังบำรุงลดลง

3. พลตรีธนู ศรียากุล นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 41 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ระบบส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ศึกษาเฉพาะกรณีโครงสร้างหน่วยส่งกำลังบำรุง เพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตร ประจำปีการศึกษา 2541 – 2542 โดยทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารต่างๆ และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาประมวล วิเคราะห์ เพื่อเสนอแนวโครงสร้างการจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกที่เหมาะสม พบว่า

3.1 ระบบส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้าง หรือกระบวนการในการปฏิบัติ น่าจะต้องใช้ได้ทั้งในยามปกติ และยามสงคราม จึงจะเกิดประสิทธิภาพ และไม่สิ้นเปลือง

3.2 ในระดับกองทัพภาค ควรรวมความรับผิดชอบทางการส่งกำลังบำรุงทั้งหมด ให้แก่ มณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบก หรือกองบัญชาการช่วยรบ อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นผู้ดำเนินการ ให้เกิดความสมบูรณ์ในการจัดของหน่วยนั้นๆ

3.3 ดำเนินการจัดตั้งหน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงของกองพล ให้สมบูรณ์โดยเร็ว เพื่อประสิทธิภาพของกองพล

4. พลตรีอารักษ์ ประภาพันธุ์ นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 44 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวความคิดในการพัฒนาการส่งกำลังบำรุงของกองทัพภาคที่ 2 เพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตรประจำปีการศึกษา 2544 – 2545 โดยทำการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ข้อมูลจากการออกแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ ด้านการส่งกำลังบำรุง ของหน่วยในกองทัพภาคที่ 2 ทุกหน่วย แล้วนำมาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย พบว่า จะต้องมีการปรับ บทบาทของมณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบกให้มีความเหมาะสมกับขีดความสามารถที่มีอยู่จริง ปรับปรุงหน่วยสนับสนุนโดยตรงของกองพล ให้สามารถปฏิบัติงานได้ ประการสำคัญคือ ต้องปรับปรุงสายการส่งกำลังบำรุงให้สามารถใช้ได้ทั้งในยามปกติ และยามสงคราม

5. พันเอกพล สง่าเนตร ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการกำลังรบของกองทัพบก สำหรับภารกิจการป้องกันประเทศในทศวรรษหน้า เมื่อ พ.ศ.2542 เพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตรหลักประจำ รุ่นที่ 44 ของวิทยาลัยการทัพบก โดยทำการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารนโยบายและระเบียบคำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ และใช้การประยุกต์หลักการที่ได้จากการศึกษาตามหลักสูตรของวิทยาลัยการทัพบก ประกอบกับวิธีการที่บางประเทศนำมาใช้ในการกำหนดความต้องการกำลังรบในปัจจุบัน และได้สรุปผลการวิจัยที่สำคัญดังนี้

5.1 กำลังรบหลักของกองทัพบกที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และสภาวะแวดล้อมในทศวรรษหน้า สำหรับภารกิจการป้องกันประเทศ ประกอบด้วย กองพลทหารราบมาตรฐาน 6 กองพล , กองพลทหารม้ามาตรฐาน 1 กองพล , กรมรบพิเศษ 3 กรม , กองพันบินกองทัพบก 1 กองพัน, กองพันปฏิบัติการพิเศษ 1 กองพัน, กรมทหารปืนใหญ่ 1 กรม, กรมป้องกันภัยทางอากาศ 1 กรม และกองพลหนุน 1 กองพล

5.2 ปรับการจัดพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละกองทัพภาคใหม่ ได้แก่

5.2.1 กองทัพภาคที่ 1 รับผิดชอบภาคกลาง และด้านกัมพูชามีกำลังรบหลัก 2 กองพลทหารราบ

5.2.2 กองทัพภาคที่ 2 รับผิดชอบด้านลาว มีกำลังรบหลัก 1 กองพลทหารราบ

5.2.3 กองทัพภาคที่ 3 รับผิดชอบด้านพม่า มีกำลังรบหลัก 2 กองพลทหารราบ

5.2.4 กองทัพภาคที่ 4 รับผิดชอบด้านมาเลเซียมีกำลังรบหลัก 1 กองพลทหารราบ

5.2.5 กองทัพบกมีกำลังรบ 1 กองพลทหารม้า สำหรับการปฏิบัติการเชิงรุก

5.3 ในกรณีของการถูกรุกรานด้วยกำลังขนาดใหญ่ จะใช้แนวนโยบายปฏิบัติที่จะเอาชนะภัยคุกคาม 1 ด้าน ในขณะที่ควบคุมสถานการณ์ด้านที่เหลือเอาไว้ และต้องมีการใช้กำลัง ดังนี้

5.3.1 การคุกคามด้านตะวันตก ด้วยกำลังขนาดใหญ่ที่สุดในทิศทางนี้ คือ กำลัง 6 กองพลทหารราบเบา ฝ่ายเราต้องการทหาร 4 กองพล ในการยับยั้งข้าศึก ประกอบด้วย 3 กองพลทหารราบ และ 1 กองพลทหารม้า

5.3.2 ด้านตะวันออก คาดว่าการรุกรานด้วยกำลังขนาดใหญ่ที่สุดจะประกอบไปด้วยกำลังจากสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำนวน 10 กองพล และเพิ่มเติมด้วยกำลังของกัมพูชาประชาธิปไตย จำนวนอีก 2 กองพล รวมเป็นกำลัง 12 กองพล ฝ่ายเราคงต้องการกำลัง 4 กองพล ในการยับยั้งข้าศึก ประกอบด้วย กองพลทหารราบ 3 กองพล และกองพลทหารม้า 1 กองพล

5.3.3 สำหรับด้านใต้ คาดว่า การรุกรานด้วยกำลังขนาดใหญ่ที่สุดจากมาเลเซียไม่เกิน 4 กองพลทหารราบ สำหรับฝ่ายเราสามารถมีกำลังรับสถานการณ์ได้ในขั้นต้น 2 กองพลทหารราบ และ 1 กองพลทหารม้า